

Τ.Ε.Ι. ΠΑΤΡΑΣ

Σ.Δ.Ο.

ΤΜΗΜΑ ΛΟΓΙΣΤΙΚΗΣ

Π Τ Υ Χ Ι Α Κ Η Ε Ρ Γ Α Σ Ι Α

Τίτλος: " Η Οικονομική Πολιτική των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων
σε συσχέτιση με ειδικούς Παγκόσμιους Οργανισμούς.
Σύγκριση ή συνεργασία; "

Ομάδα Εργασίας : Γρηγορίου Μαρίνος

Νικόλας Βαγγέλης

Εισηγητής : Πρωτόπαπα

Εξεταστές : Δανελιάν

Ζορμπά

Πάτρα 1990

ΑΡΙΘΜΟΣ ΕΙΣΑΓΩΓΗΣ	20
----------------------	----

Π Ρ Ο Λ Ο Γ Ο Σ

Είναι επόμενο και γνωστό πως για την ολοκλήρωση των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων δεν αρκούν οι εξελίξεις και οι αλλαγές που θα επέλθουν στον εσωτερικό Κοινοτικό χώρο, αλλά κύρια στον χώρο των εξωτερικών σχέσεων της κοινότητας με τρίτες χώρες και κυριότερα στα πλαίσια διεθνών οικονομικών οργανισμών.

Με αυτόν τον τρόπο γίνεται κατανοητή η ανάγκη της αλληλεξάρτησης των οικονομιών διαφόρων κρατών σε παγκόσμιο επίπεδο. Η βασική αρχή της αλληλεξάρτησης δεν αφήνει ανέπαφη την ΕΟΚ, απεναντίας σε παγκόσμιους όρους η αλληλεξάρτηση της κοινότητας βρίσκεται σε αρκετά ζηλευτό βαθμό. Τούτο εξάγεται από τα επόμενα δυο χαρακτηριστικά δεδομένα.

ΠΡΩΤΟΝ Η κοινότητα βασίζεται κυρίως στις τρίτες χώρες για τον εφοδιασμό της σε πρώτες ύλες σε ποσοστό για αλουμίνιο 61 %, νικέλιο 100 %, τσίγκο 87 %, σίδηρο 79 %, (μετά την ένταξη των μεσογειακών κρατών τα παραπάνω ποσοστά έχουν τελικά διαφοροποιηθεί).

ΔΕΥΤΕΡΟΝ Το Διεθνές Εμπόριο είναι πιο σημαντικό για την κοινότητα από ό,τι για άλλες χώρες. Μη υπολογίζοντας το ενδοκοινοτικό εμπόριο η κοινότητα σήμερα αντιπροσωπεύει στο παγκόσμιο εμπόριο κατά προσέγγιση ισοδύναμο με αυτό που έχουν η Ιαπωνία και η ΗΠΑ μαζί.

Συμπερασματικά μπορεί να πει κανείς, πως η κοινότητα είναι η πρώτη εμπορική δύναμη του κόσμου, μεγάλη παράγωγος υπηρεσιών και αγροτικών προϊόντων και μεγάλη καταναλώτρια πρώτων υλών. Έτσι γίνεται κατανοητή η μεγάλη σπουδαιότητα που έχει για την ΕΟΚ η εμπορική της κοινή πολιτική, ή όπως χαρακτηριστικά τονίζεται "η εξωτερική πλευρά της οικονομικής και κοινωνικής πολιτικής της κοινότητας". Μια παραπέρα αναλυση των σχέσεων της κοινότητας με άλλους διεθνείς οικονομικούς οργανισμούς κρίνεται επιτακτική και σαν σκοπό έχει τον προσδιορισμό των σχέσεων αυτών.

ΕΥΡΩΠΑΙΚΕΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ

Η ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΤΟΥΣ

Είναι γνωστό ότι οι κοινότητες εφαρμόζουν μια δυναμική και εξώστρεφη οικονομική πολιτική, η οποία επηρεάζει ποικιλόμορφα όχι μόνο την οικονομία, αλλά και άλλες πολιτικές του κάθε κράτους μέλους.

Οι εξελίξεις της οικονομικής κατάστασης και των οικονομικών μεγεθών στο κάθε κράτος έχουν επιπτώσεις στο είδος και στην ποιότητα της εξωτερικής πολιτικής τους. Οι εσωτερικές δεσμεύσεις, οι δυνατότητες ή οι αδυναμίες της οικονομίας αντικατοπτρίζονται στα προγράμματα της εξωτερικής πολιτικής και καθορίζουν, σε μεγάλο βαθμό, της άσκησή της. Έτσι στον βαθμό που οι κοινότητες παρεμβαίνουν στην οικονομική πολιτική των μελών τους, επηρεάζουν την εξωτερική πολιτική τους.

Όπως είναι εύλογο η ανάπτυξη μίας κοινής πολιτικής ή λήψη οικονομικών μέτρων που έχουν ως στόχο, ένα ενδοκοινοτικό πεδίο εφαρμογής, καταλήγει συνήθως να επηρεάζει τις ευρύτερες διεθνείς οικονομικές σχέσεις, πέρα από τον στενό κύκλο των κρατών-μελών. Μια τέτοια επιρροή, που μπορεί να θίγει ή να ευνοεί τρίτα κράτη, δεν μπορεί παρά να έχει πολιτικές επιπτώσεις. Θα πρέπει επίσης, να υπογραμμισθεί ότι η εξωτερική πολιτική των μελών επηρεάζεται και από αυτό που ονομάσαμε "εξωστρεφή" χαρακτήρα των οικονομικών λειτουργιών των κοινοτήτων. Με τον όρο αυτόν εννοούμε τις συνομιλίες, τις διαπραγματεύσεις ή τις συμμετοχές σε διεθνείς οικονομικές συνδιασκέψεις ή τις συνομολογήσεις διεθνών συμφωνιών που τείνουν να διαμορφώσουν την κοινότητα σε αυτοδύναμο συνομιλητή στα μεγάλα διεθνή οικονομικά FORA (ζητήματα).

Τόσο στην περίοδο που η Ευρώπη συμπιεζόταν από τις ασφυκτικές επιδράσεις των ΗΠΑ-ΕΣΣΔ, όσο και στην περίοδο της διπλόωσης που περνάμε σήμερα με την προσθήκη νέων έγκυρων δυνάμεων στους πολιτικοστρατηγικούς συσχετισμούς της υψήλους, οι κοινότητες έχουν σταθερά να οικοδομήσουν τη δική τους οικονομική φυσιογνωμία.

Ιδιαίτερα από την δεκαετία του '70 και μετά, όταν ολοκληρώθηκε η νέα συνιστώσα των διεθνών σχέσεων, οι κοινότητες παρουσιάζονται στο προσκήνιο όχι απλώς ως ξεχωριστός συνομιλητής, αλλά και ως ένας ενιαίος παράγοντας με συγκεκριμένες, εξατομικευμένες, εναλλακτικές προτάσεις στο οπτοσάσιό της.

Ο διεθνής οικονομικός ρόλος των κοινοτήτων πρέπει, σε μεγάλο βαθμό, ν' αποδοθεί στον έντονα δυναμικό και επεκτατικό χαρακτήρα των οικονομιών της Δ. Ευρώπης. Είναι αλήθεια ότι ένας από τους σκοπούς της ίδρυσης των ευρωπαϊκών αυτών μηχανισμών είναι και η δημιουργία, των προϋποθέσεων της πολιτικής ολοκλήρωσης, και ότι απομνημονεύεται στα ιδρυτικά κείμενα.

Μέσα στην λογική λοιπόν, της ολοκλήρωσης, η ανάπτυξη ενός δυναμικού ρόλου επιβάλλεται.

Αυτό φαίνεται μέσα από την Συνθήκη της Ρώμης, που ιδρύει την Ευρωπαϊκή Οικονομική Κοινότητα, και της παρέχει την δυνατότητα της συνομολόγησης τεσσάρων κατηγοριών διεθνών συνθηκών, ως παρεπόμενο της νομικής προσωπικότητας με την οποία την εμπλουτίζει. Συγκεκριμένα:

- Το άρθρο 237 αναφέρεται στις συμφωνίες ένταξης νέων μελών

στη κοινότητα και ορίζει κάθε Ευρωπαϊκό Κράτος μπορεί να ζητήσει να καταστεί μέλος της κοινότητας.

- Το άρθρο ΙΙ3 αναφέρεται στις δασμολογικές και εμπορικές συμφωνίες.

- Το άρθρο 238 αναφέρεται στις συμφωνίες σύνδεσης

- Τέλος τα άρθρα 229, 230, 231 αναφέρονται στις συμφωνίες με άλλους διεθνείς οργανισμούς και ορίζουν ότι η Επιτροπή αναλαμβάνει να εξασφαλίζει όλες τις χρήσιμες σχέσεις με τα όργανα των Ηνωμένων Εθνών, των εξειδικευμένων Οργανισμών και του GATT. Εξασφαλίζει περαιτέρω, τις απαραίτητες σχέσεις, με όλους τους διεθνείς Οργανισμούς (άρθρο 229)" Η κοινότητα καθιερώνει με το Συμβούλιο της Ευρώπης, κάθε χρήσιμη συνεργασία (άρθρο 230)". Η κοινότητα καθιερώνει με τον Ευρωπαϊκό Οργανισμό Οικονομικής Συνεργασίας (ΟΟΣΑ) μια στενή συνεργασία της οποίας οι λεπτομερειακές ρυθμίσεις θα προσδιοριστούν με κοινή συμφωνία (άρθρο 231).

Αυτά τα άρθρα οροθετούν στην ουσία την αυτοτελή παρεμβατική δυνατότητα των Κοινοτήτων στη διεθνή οικονομική ζωή. Μαζί με τη διάταξη που τους παρέχει διεθνή νομική προσωπικότητα, αποτελούν τις πηγές από τις οποίες αντλείται η νομιμοποίηση της αυτοδύναμης διεθνούς παρουσίας και τη

συναρμολόγηση διεθνών συμφωνιών. Αλλά η συνθήκη της Ρώμης περιέχει και ένα άλλο άρθρο -στήριγμα της συλλογικής παρουσίας των Κοινοτήτων στα διεθνή FORA(ζητήματα) τό άρθρο ΙΙ6 ορίζει ότι τα κράτη-μέλη θα πρέπει να αναπτύσσουν κοινή πολιτική με τους διεθνείς οικονομικούς Οργανισμούς για όλα τα θέματα που άπτονται των αρμοδιοτήτων των Κοινοτήτων και παρουσιάζουν ιδιαίτερο ενδιαφέρον για την Κοινή Αγορά. Θα πρέπει βέβαια, να επισημανθεί ότι εδώ δεν

πρόκειται για περίπτωση αυτοδύναμης παρουσίας των Κοινοτήτων, αλλά για συντονισμό δράσης των κρατών-μελών στους διεθνείς οικονομικούς οργανισμούς που, όμως, όπως η πράξη έχει δείξει, έχει βοηθήσει στην ανάπτυξη ενιαίων στάσεων και προτάσεων σε διεθνείς Οργανισμούς ή συνδιασμέψεις.

Σε κάθε περίπτωση, το περιορισμένο αυτό σύνολο διατάξεων των ιδρυτικών κειμένων αποτέλεσε την αφορμή για την ανάπτυξη μίας πλουσιότατης δράσης των Κοινοτήτων, που μεταφράζεται στη συνομολόγηση δεκάδων συνθηκών πολυμερούς ή διμερούς χαρακτήρα με περισσότερα από ογδόντα κράτη, στην ενεργητική συμμετοχή τους, σε πολλούς διεθνείς Οργανισμούς, στη συνεχή παρεμβολή τους στις διεργασίες για την αναθεώρηση του διεθνούς οικονομικού συστήματος, στην ανάπτυξη συστηματικών σχέσεων οικονομικής και εμπορικής συνεργασίας με τους βασικούς διεθνείς πολιτικούς πόλους και ιδιαίτερα με τον Τρίτο Κόσμο.

Τα τελευταία, μάλιστα, χρόνια οι Κοινότητες έχουν αποδεχθεί μια εξαιρετικά ευρεία ερμηνεία του "οικονομικού" προσδιορισμού των λειτουργιών τους, με αποτέλεσμα η συμμετοχή τους, είτε άμεσα, ως νομικό πρόσωπο, είτε έμμεσα, διαμέσου του συντονισμού της δράσης των κρατών-μελών τους, να παίρνει τις διαστάσεις πολιτικής παρέμβασης. Στο έργο τους αυτό οι Κοινότητες έχουν ως υποστηρικτή και τον αυθεντικό ερμηνευτή του δικαίου των ιδρυτικών κειμένων τους, το Δικαστήριο, το οποίο από τη δεκαετία του '70 και μετά έχει φανεί ευνοϊκό σε μια σειρά από ευρείες ερμηνείες των σχετικών διατάξεων που εξυψώνουν τον έντονα εξωστρεφή οικονομικό χαρακτήρα των δραστηριοτήτων τους, όπως και έχει υποδείξει μια διεύρυνση

των αρμοδιοτήτων τους πάνω στη βάση των συνεπαγομένων εξουσιών τους. Των εξουσιών δηλαδή εκείνων που αν και δεν αναφέρονται ρητά στα ιδρυτικά κείμενα, είναι απαραίτητες ωστόσο, για την ομαλή λειτουργία των μηχανισμών τους και κυρίως, για την εκπλήρωση των συντεταγμένων στόχων και σκοπών τους.

Η χρήση των εξωτερικών οικονομικών αρμοδιοτήτων των Κοινοτήτων για την ανάπτυξη μιας συνολικότερης πολιτικής διεθνών σχέσεων αποτελεί τμήμα μιας στρατηγικής η οποία ολοκληρώνεται στη συνείδηση των κρατών-μελών, καθώς βαθμιαία δημιουργούνται οι προϋποθέσεις ενός πολιτικού ρόλου της Δυτικής Ευρώπης στα διεθνή πράγματα.

Μέσα σ' ένα περιβάλλον διεθνών σχέσεων ο θεσμός των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων και η άσκηση από αυτές μιας οικοδομικής στρατηγικής με δυναμικό περιεχόμενο μπορεί να ερμηνευτεί και με άλλα μέσα από αυτά που προσφέρουν οι θεωρίες της ολοκλήρωσης και το ιδεολόγημα της Ευρωπαϊκής Ενοποίησης χωρίς να θέλει κανείς να αμφισβητήσει το δράμα της ολοκλήρωσης που αποτέλεσε την πηγή έμπνευσης των ιδεαλιστών της Ευρωπαϊκής Ενοποίησης, και χωρίς να παραβλέπει τη δυναμική των διεθνών πραγμάτων που θα πιέζει συνέχεια προς σταθερές πολιτικές συζεύξεις, σε σε σχήματα ευρύτερα από αυτά του εθνικού κράτους. Θα πρέπει να δεχτούμε ότι οι κοινότητες προσαρμόστηκαν στα μυνήματα των καιρών. Η θεσμική συσπείρωση των δυτικοευρωπαϊκών κρατών αποτέλεσε μια κίνηση υπέρβασης των εξατομικευμένων αδυναμιών των κρατών μελών τους, απαλλαγής από τις πάγιες μεταπολεμικές εξαρτήσεις, προσαρμογής τους στους μηχανισμούς παραγωγής διεθνούς ισχύος στο σημερινό σύστημα.

Και η δυναμική, εξωστρεφής οικονομική πολιτική, εκτός από τα άμεσα οικονομικά και εμπορικά αφέλη που προσπορίζει, έχει αποτελέσει την αιχμή του δόρατος των Κοινοτήτων για

την απόκτηση πολιτικής ισχύος. Για τα κράτη της Δυτικής Ευρώπης που δε διέθεταν και δε διαθέτουν αυτοδύναμη στρατιωτική ισχύ και που, για χρόνια, αποτέλεσαν ένα δευτερεύοντα παράγοντα του μεταπολεμικού καπιταλιστικού κόσμου, πέρα από τον Ατλαντικό, η οικονομική πολιτική υπήρξε το πρώτο βήμα της πολιτικής αποκατάστασής τους.

Οικονομική πολιτική που εκμεταλλεύθηκε τις ευχέρειες του μεταπολεμικού κόσμου για να μεταποιηθεί σε πολιτική ισχύ. Μία ισχύ που οι Κοινότητες δεν την ιδιοποιήθηκαν αλλά την κατένειμαν στα κράτη-μέλη τους. Πράγμα που τελικά έχει ενισχύσει, δεν έχει αδυνατίσει το εθνικό κράτος στη Δυτική Ευρώπη.

GATT - Ε.Κ.

ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Μετά τον Β' Παγκόσμιο πόλεμο εκτός από διεθνείς οργανισμούς αμυντικής συνεργασίας (ΝΑΤΟ), δημιουργήθηκαν αντίστοιχα και διεθνείς οργανισμοί οικονομικής συνεργασίας των Εθνών όπως το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (ΔΝΤ), η Διεθνής Τράπεζα Ανοικοδόμησης και Ανάπτυξης και κυρίως η Γενική Συμφωνία Δασμών & Εμπορίου, γνωστή σαν GATT.

Η GATT συνομολογήθηκε το 1973 ύστερα από τη Διεθνή συνθήκη που υπογράφηκε στη Γενεύη στις 30 Οκτωβρίου, αλλά άρχισε να ισχύει από Ι.Ι. 1948 και περιέχει διατάξεις που ρυθμίζουν την μείωση των τελωνειακών δασμών και ανάπτυξη/τού εμπορίου. Η Γενική Συμφωνία σήμερα απαρτίζεται από 120 και πλέον κράτη-μέλη τα οποία μαζί καλύπτουν πάνω από το 85 % του παγκόσμιου εμπορίου.

ΔΟΜΗ & ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ GATT

Η GATT αποτελείται από τα εξής όργανα.

Τα συμβαλλόμενα μέρη είναι το όργανο αυτό που περιλαμβάνει όλα τα κράτη-μέλη του GATT. Τα Συμβαλλόμενα Μέλη συνέρχονται σε ετήσια τακτική διάσκεψη που συνήθως διαρκεί 3-4 βδομάδες.

Το Συμβούλιο Αντιπρόσωπων που αποτελείται από εκπροσώπους των κρατών-μελών που έχει σαν αποστολή την διεκπεραίωση των τρεχούμενων υποθέσεων.

Η Γραμματεία συμμετέχει στις συνεδριάσεις της Συνέλευσης και των βοηθητικών οργάνων. Προϊστάμενος στην Γραμματεία είναι ο Γενικός Διευθυντής που εκλέγεται από την Συνέλευση.

Το Διεθνές Κέντρο Εμπορίου που είναι η κυριότερη δραστηριότητα του GATT και αναφέρεται στη διεξαγωγή εμπορικών και δασμολογικών διαπραγματεύσεων για την κατάργηση των περιορισμών των διεθνών συναλλαγών.

Οι σημαντικότερες λειτουργίες της GATT είναι:

- Η αρχή της μη διάκρισης που αποτελεί τον βασικό στόχο της GATT. Η πλέον ενδεικτική διάταξη της αρχής της μη διάκρισης μεταξύ των χωρών των συμβαλλομένων στη Γενική Συμφωνία, είναι η ρήτρα του μάλλον ευνοουμένου κράτους. Σύμφωνα με την ρήτρα αυτή, όταν ένα κράτος συμβαλλόμενο μέλος της GATT παραχωρεί ένα ευμενέστερο καθεστώς σε μια άλλη χώρα μέλος της GATT, το ευμενέστερο αυτό καθεστώς επεκτείνεται αυτόματα και στις υπόλοιπες χώρες-μέλη της GATT. Η αρχή της μη διάκρισης επιδέχεται εξαίρεση όταν υφίσταται εγναθίδρυση τελωνειακής ενώσεως ή ζώνης ελευθερών συναλλαγών.
- Κατάργηση των ποσοτικών περιορισμών.
Οι περισσότεροι ποσοτικοί περιορισμοί που υπάρχουν σήμερα αφορούν αγρατικά προϊόντα.
- Δασμολογικές παραχωρήσεις. Οι πολυμερείς σχέσεις μεταξύ ΕΟΚ-GATT αφορούν ειδικότερα τις τελωνειακές ενώσεις που έλαβαν χώρα στα πλαίσια της Γενικής Συμφωνίας. Με τη σύσταση τελωνειακής ενώσεως μειώνονται οι δασμοί μεταξύ των χωρών που την συγκροτούν αλλά παραμένουν έναντι των λοιπών τρίτων χωρών. Άρα υφίσταται διάκριση μεταξύ των χωρών που συγκροτούν την τελωνειακή ένωση και των λοιπών τρίτων χωρών. Οι δασμολογικές μειώσεις έγιναν για ορισμένα προϊόντα και για ορισμένο χρονικό διάστημα για την μείωση των δασμών και την απελευθέρωση του διεθνούς εμπορίου απο οικονομικές επιβαρύνσεις έγιναν αρκετές διεθνείς διασκέψεις που αποσκοπούσαν στην μείωση του κοινού Εξωτερικού Δασμολογίου.

Η Γενική Συμφωνία είναι η μόνη διεθνής συνθήκη που θέτει ένα πλαίσιο πολυμερών κανόνων για μία παγκόσμια ελε-

θεροποίηση των εμπορικών φραγμών, για την εναρμόνιση των εμπορικών πολιτικών των συμβαλλομένων μερών και είναι το βήμα για συνεχείς συζητήσεις επί θεμάτων εμπορικής πολιτικής με στόχο τη μείωση των διεθνών εμπορικών διαφορών. Σκοπός της GATT είναι η βελτίωση του βιοτικού επιπέδου, η πλήρης απασχόληση και η προώθηση της ανάπτυξης των λιγότερο προηγμένων μελών της.

Με τη συγκρότηση της τελωνειακής ενώσεως της Κοινής Αγοράς και για να αντισταθμιστούν οι δασμολογικές παραχωρήσεις μεταξύ των 6 αρχικών κρατών-μελών της ΕΟΚ πραγματοποιήθηκε μια πρώτη διαπραγματεύση στα πλαίσια της GATT που αποσκοπούσε στην μείωση του ΚΕΔ. Επακολούθησαν και άλλες διαπραγματεύσεις με κυριότερες τον Γύρο Ντίλλων (DILLON ROUND), τον Γύρο Κέννεντυ (KENNEDY ROUND), τον Γύρο Τόκιο (TOKYO ROUND) και το γύρο Ουρουγουάης.

ΓΥΡΟΣ ΝΤΙΛΛΑΘΝ

Κύκλος διαπραγματεύσεων στα πλαίσια της GATT που άρχισαν τον Μάιο του 1961. Στις συζητήσεις που έγιναν η ΕΟΚ πρότεινε τη μείωση των δασμών γενικά κατά ποσοστό 20 % χωρίς να γίνουν διαπραγματεύσεις κατά προϊόν. Στην πραγματικότητα όμως, η μεν συμφωνία έγινε κατά προϊόν, η δε μείωση των δασμών περιορίστηκε σε 7-8 %.

ΓΥΡΟΣ ΚΕΝΝΕΝΤΥ

Κύκλος διεθνών συναντήσεων στα πλαίσια της GATT, που αποτέλεσε την έκτη (6η) συνδιάσκεψη της. Άρχισε στις 4.5.1964 και έληξε στις 30.6.1967. Έλαβε το όνομα "Γύρος Κέννεντυ", γιατί οι σχετικές διαπραγματεύσεις πραγματοποιήθηκαν και είχαν ουσιαστικό αποτέλεσμα, χάρη στην

ευρεία εξουσιοδότηση που είχε λαβεί ο Πρόεδρος των ΗΠΑ Τζών Κέννεντυ, για να συζητήσει ευρείες δασμολογικές παραχωρήσεις, (μέχρι και 50 %), προκειμένου δε για τα γεωργικά προϊόντα ακόμη μεταλύτερες.

Επιδιώξεις του Γύρου Κέννεντυ ήταν η ουσιαστική μείωση των δασμών και η χαλάρωση των περιορισμών στην κίνηση των εμπορευμάτων. Η λήψη μέτρων για τη βελτίωση των όρων εισαγωγής των γεωργικών προϊόντων και η πρόωθηση των εξαγωγών των λιγότερο ανεπτυγμένων χωρών.

Συνέπεια των διαπραγματεύσεων και συζητήσεων υπήρξε η μείωση των δασμών κατά 35-40 % στην διακίνηση των βιομηχανικών προϊόντων, η συμφωνία για το εμπόριο των δημητριακών και η υιοθέτηση του κώδικα για τα μέτρα καταπολέμησης του Ντάμπινγκ.

Η ΕΟΚ έλαβε ενεργό μέρος στον Γύρο Κέννεντυ για την ανάπτυξη του παγκόσμιου εμπορίου χαρακτηριστικό, μάλιστα, της προθυμίας της ΕΟΚ να συμβάλλει στην ελευθεροποίηση των διεθνών συναλλαγών είναι το γεγονός, ότι πρωτοστάτησε στην προσπάθεια αυτή πριν ακόμη ισχύσει το ΚΕΑ.

Αποτέλεσμα του Γύρου Κέννεντυ ήταν να περιορισθεί σημαντικά ο μέσος αριθμητικός όρος των εισαγωγικών δασμών των προηγμένων χωρών σε επίπεδο από 5 % (Ελβετία), μέχρι 12,8 % (ΗΠΑ). Η ΕΟΚ έφτασε στο επίπεδο 7 %.

ΓΥΡΟΣ ΤΟΚΥΟ

Κύκλος διεθνών συναντήσεων στα πλαίσια της GATT που αποτέλεσε την 7η Συνδιάσκεψη της. Στις συναντήσεις αυτές δόθηκε το όνομα Γύρος Τόκιο, γιατί άρχισαν στην Ιαπωνική πρωτεύουσα στις 12.9.1973 με συμμετοχή 103 χωρών. Την πρωτοβουλία είχαν η ΕΟΚ, οι ΗΠΑ και η ΙΑΠΩΝΙΑ.

Αμέσως υιοθετήθηκε η " Διακήρυξη του Τόκιο" στην οποία καθορίστηκαν οι επιδιώξεις του ήταν: νέες δασμολογικές μειώσεις και για πρώτη φορά κατάργηση ή χαλάρωση των μη δασμολογικών φραγμών στο διεθνές εμπόριο.

Οι συζητήσεις άρχισαν αμέσως, αλλά προσέκρουσαν στις δυσκολίες που προήλθαν από την αλλαγή των συνθηκών της παγκόσμιας οικονομίας (ενεργειακή κρίση, στάσιμος πληθορισμός). Έτσι, παρέλυσαν σχεδόν οι διαπραγματεύσεις στη τριετία 1974-1977. Όταν όμως τα διάφορα κράτη επεζήτησαν να αμυνθούν με αύξηση των προστατευτικών δασμών, οι ΗΠΑ και η ΕΟΚ έλαβαν την πρωτοβουλία της αναζωογόνησης των συζητήσεων για να αντιμετωπισθεί η αναβίωση του προστατευτισμού. Επαναλήφθηκαν λοιπόν, οι συζητήσεις το 1977 σ' ένα πρόγραμμα εργασίας που θα συντελούσε να φτάσουν σύντομα οι διαπραγματεύσεις σε θετικό τέλος. Τον Δεκέμβριο του 1979 υπογράφηκε μια συμφωνία στην Γενεύη πάνω στα ουσιαστικότερα σημεία των συζητήσεων.

Η νέα συμφωνία του Γύρου Τόκιο αναφέρεται βασικά στην απελευθέρωση των εμπορικών συναλλαγών και προβλέπει νέες μειώσεις δασμών στα βιομηχανικά προϊόντα, της τάξεως των 30 % περίπου, καθώς ρυθμίσεις μη δασμολογικής φύσεως στις γεωργικές συναλλαγές. Για ορισμένα βιομηχανικά είδη προβλέφτηκε να γίνουν ειδικές συμφωνίες, όπως για τα υφαντουργικά, τα προϊόντα της σιδηρουργίας και της κεραμικής. Από τα γεωργικά είδη ξεχωρίστηκαν το κρέας και τα γαλακτοκομικά, για τα οποία έγιναν δασμολογικές ρυθμίσεις, ενώ για τα δημητριακά συμφωνήθηκε να γίνουν ειδικές διαπραγματεύσεις. Από τα μη δασμολογικά εμπόδια αντιμετωπίστηκαν με κατάλληλες ρυθμίσεις

οι επιχορηγήσεις, οι άδειες εισαγωγής, ο καθαρισμός των τιμών στα τελωνεία.

Για μερικά προϊόντα που ενδιαφέρουν το εμπόριο ΕΟΚ-ΗΠΑ (τυρί, οινοπνευματώδη ποτά, βοδινό κρέας, πουλερικά, καπνός, κλπ) προβλέφτηκε να γίνουν ειδικές διμερείς ρυθμίσεις μεταξύ των ενδιαφερομένων μερών.

Σχετικά με το μέγεθος των δασμολογικών εκπτώσεων έγινε δεκτή μια ελβετική πρόταση, σύμφωνα με τη οποία οι εκπτώσεις δεν θα είναι όμοιες για όλες τις χώρες αλλά ανάλογες προς το ύψος των δασμών που ισχύουν σε κάθε χώρα. Όσο υψηλότερος ο δασμός τόσο μεγαλύτερη η μείωση. Έτσι θα μικρύνουν, τελικά, οι διαφορές τους.

Για ορισμένα είδη, όσα βρίσκονται υπο ειδικές συνθήκες αποφασίστηκε να γίνει εξαίρεση δηλαδή να μην γίνει μείωση δασμού ή να είναι πολύ μικρή η έκπτωση. Τέτοια είδη είναι τα αυτοκίνητα, τα υποδήματα, τα λιπάσματα και ορισμένα πλαστικά και χημικά προϊόντα. Στα κλωστοϋφαντουργικά προϊόντα, που θεωρούνται "ευάλθητα είδη" έγιναν δεκτοί ακόμη και ποσοτικοί περιορισμοί. Εξαίρεση έγινε στον τομέα της αεροναυπηγικής, όπου αποφασίστηκε άμεση κατάργηση των δασμών. Η νέα συμφωνία του Γύρου Τόκιο άρχισε να ισχύει από τις αρχές του 1980. Με τις νέες δασμολογικές εκπτώσεις του Γύρου Τόκιο, τα επίπεδα των δασμών της ΕΟΚ (εκτός από τις εξαιρέσεις) κυμαίνονται από 5 ως 10 %.

ΓΥΡΟΣ ΟΥΡΟΥΓΟΥΑΝΣ

Στο διάστημα που μεσολάβησε από το Γύρο του Τόκιο μέχρι σήμερα, σημειώθηκε περαιτέρω επιβράδυνση στην ανάπτυξη της παγκόσμιας οικονομίας. Επιπλέον, κατά τη δεκαετία του 80, παρουσιάστηκε μια σημαντική αλλαγή στη δομή

./.

του διεθνούς εμπορίου. Έτσι στις αρχές του 1982, όταν οι εντάσεις από την παγκόσμια κρίση άρχισαν να χαλαρώνουν, εμφανίστηκε και άρχισε να ωριμάζει η ιδέα της πραγματικότητας ενός νέου Γύρου πολυμερών διαπραγματεύσεων.

Η έναρξη του νέου γύρου της GATT του "Γύρου της Ουρουγουάης", έγινε με την Υπουργική Δήλωση της PUNTA DEL ESTE στις 20 Σεπτεμβρίου 1986.

Ο γύρος αυτός είναι ο δγδοος κατά σειρά και ο πλέον φιλόδοξος. Αποσκοπεί όχι μόνο στην περαιτέρω μείωση των δασμολογικών και μη δασμολογικών εμπορίων, αλλά και στη βελτίωση του συστήματος λειτουργίας της GATT και την τροποποίηση αρκετών άρθρων της, καθώς και στην επανένταξη τομέων εμπορίου, που είτε στην ουσία δεν είχαν ποτέ υπαχθεί στη GATT (γεωργία), είτε είχαν εξαιρεθεί από τους κανόνες της από πολλά χρόνια (κλωστουφαντουργικά). Επιπλέον, προστίθενται και νέα θέματα όπως οι εμπορικές πτυχές των επενδυτικών μέτρων (TRADE-RELATED INVESTMENT MEASURES -), οι εμπορικές πτυχές της πνευματικής ιδιοκτησίας (TRADE - RELATED INTELLECTUAL PROPERTY RIGHTS - TRIPS).

ΣΧΕΣΕΙΣ GATT - Ε.Κ.

Ενδιαφέρον θα παρουσίαζε προσπαθώντας να εντοπίσουμε τις σχέσεις GATT και Ευρωπαϊκής Κοινότητας και η σύγκριση του Κοινοτικού δικαίου με το διεθνές δίκαιο καθώς επίσης πως αυτά επηρεάζουν τις μεταξύ τους σχέσεις.

Πρώτα απ' όλα οι διεθνείς συμβάσεις που είχαν συνάψει τα κράτη-μέλη με διεθνείς οργανισμούς προ της ίδρυσης των κοινοτήτων δε θίγονται από τις ευρωπαϊκές Συνθήκες (1), αλλά ούτε, όπως έχει γίνει δεκτό, από το δευτερογενές κοινοτικό δίκαιο. Με αυτό το τρόπο τηρείται η αρχή PACTA SUNT SERVANDA.

Κύρια οι διατάξεις αναφέρονται στον GATT (2), καθώς και σε εμπορικές συμβάσεις με τρίτες χώρες με τη ρήτρα του μάλλον ευνοούμενου κράτους.

Όπου οι συμβάσεις αυτές δε συμβιβάζονται με τη συνθήκη της ΕΟΚ, δεν υπερισχύει αυτομάτως η τελευταία, αλλά τα κράτη μέλη υποχρεούνται να λάβουν όλα τα πρόσφορα μέτρα για να άρουν τα ασυμβίβαστα.

Σημ: (1) Άρθρο 3.7 παρ. 5, 234 Συνθ. ΕΟΚ άρθρα 103-106, 222, 223 Συνθ. ΕΚΑΕ. Προβλ. επίσης άρθρο 37 παρ. 5 Συνθ. ΕΟΚ για τη διατήρηση των προκοινοτικών διεθνών συμφωνιών.

(2) Για συνεργασία μεταξύ ΕΟΚ και GATT άρθρα 229 και 231 Συνθ. ΕΟΚ και άρθρα 199 και 201 Συνθ. ΕΚΑΕ.

Εν ανάγκη τα κράτη-μέλη παρέχουν προς το σκοπό αυτό αμοιβαία συνδρομή και υιοθετούν, κατά περίπτωση αμοιβαία στάση (I). Στην περίπτωση δηλαδή απροθυμίας ή άρνησης τρίτου κράτους αντισυμβαλλομένου ενός κράτους-μέλους της Κοινότητας, τα άλλα κράτη-μέλη, έχουν από τη σύμβαση την υποχρέωση της συνδρομής, που μπορεί να σημαίνει την υποχρέωση της από κοινού άσκησης πίεσης στο τρίτο κράτος να συγκατατεθεί στη λύση και τροποποίηση της σύμβασης, ώστε να παύσει το ασυμβίβαστο με τις Συνθήκες των Κοινοτήτων.

Το Δικαστήριο δέχεται επιπλέον την υποχρέωση των κοινοτικών οργάνων να μην παρεμποδίζουν την εκπλήρωση από κράτη-μέλη των υποχρεώσεων τους από "προκοινοτικές" (2) και προσυνταξιακές" συμβάσεις, χωρίς βέβαια να δεσμεύουν την Κοινότητα.

Κατά την εφαρμογή των προκοινοτικών τους συμβάσεων με τρίτα κράτη τα συμβαλλόμενα κράτη - μέλη δεν δικαιούνται, με τη μέθοδο της ρήτηρας του μάλλον ευνοουμένου κράτους, να χαράξουν σε τρίτα κράτη δικαιώματα που είναι αναπόσπαστα συνδεδεμένα με την πλήρη συμμετοχή

Σημ.: (I) Άρθρο 234 παρ. 2 Συνθ. ΕΟΚ βλ. επίσης την απόφαση του Συμβουλίου 69/494/ΕΟΚ(ΕΕ 236/69) "περί της προοδευτικής ενοποίησης των συμφωνιών περί των εμπορικών σχέσεων των κρατών-μελών με τρίτες χώρες και της διαπραγμάτευσης των κοινοτικών συμφωνιών.
(2) Προκοινοτικές Συμβάσεις: Οι συμβάσεις της κοινότητας με κράτη πριν μπουν στην Κοινότητα.

στην Κοινότητα (I). Η εξαίρεση αυτή υπέρ μίας τελωνειακής ένωσης, όπως η ΕΟΚ, προβλέπεται ρητώς στο άρθρο XX I αρ. 5 του GATT και αναγνωρίζεται ως γενική αρχή του διεθνούς δικαίου.

Με το θέμα της δέσμευσης της Κοινότητας ασχολήθηκε το Δικαστήριο στις αποφάσεις INTERNATIONAL FRUIT & SCHLUTTER. Το Δικαστήριο δέχθηκε ότι ανάγκη συμφωνίας του κοινοτικού δικαίου με τις συμβάσεις αυτές υπάρχει μόνον, όταν οι συμβάσεις αφ' ενός δεσμεύουν την Κοινότητα και αφ' ετέρου (αν η ακυρότητα κοινοτικού δικαίου προβάλλεται ενώπιον εθνικού δικαστηρίου) θεμελιώνουν δικαίωμα ιδιώτη που μπορεί να προβληθεί ενώπιον δικαστηρίου.

Η δέσμευση αυτή θεμελιώνεται, όπως στην περίπτωση του GATT, και στο γεγονός ότι η ΕΟΚ κατά το άρθρο II 4 της Συνθήκης συμμετέσχε σε διαπραγματεύσεις με GATT, αναλαμβάνοντας τις εξουσίες που ασκούσαν προηγουμένως τα κράτη-μέλη και εμπομένως τις δεσμεύσεις τους. Το Δικαστήριο δέχεται δηλαδή πέρα από το πε-

σημ. (I) Προβλ. άρθρο 234 παρ. 3 Συνθ. ΕΟΚ 105-106 Συνθ. ΕΚΑΕ, καθώς και την παρ. 20 της προσαρτημένης στη Συνθ. ΕΚΑΧ συμφωνίας περι μεταβατικών διατάξεων.

διο του άρθρου 234 Συνθ. ΕΟΚ και τη δέσμευση της ΕΟΚ ως συνέπεια μιας διαδοχής δικαιωμάτων και υποχρεώσεων. Με τον τρόπο αυτό αναγνωρίζει το Δικαστήριο την δυνατότητα υπεροχής κανόνων διεθνών συμβάσεων έναντι του δευτερογενούς κοινοτικού δικαίου.

Όπως ήδη παρατηρήθηκε ανωτέρω το Δικαστήριο δέχθηκε κατ' αρχήν τις αποφάσεις INTERNATIONAL FRUIT & SCHLUTTER, ότι διεθνείς συνθήκες που δεσμεύουν την Κοινότητα μπορούν να αναπτύξουν άμεση ισχύ, αν και απέριψε την ενέργεια αυτή σχετικά με τα άρθρα II και XI του GATT.

Η άμεση ισχύς μιας διεθνούς σύμβασης και συγκεκριμένα μίας ορισμένης διάταξης της, διαπιστώνεται ύστερα από έρευνα της σημασίας, της δομής και του κειμένου της συμφωνίας εν γένει και ιδιαίτερα της εν λόγω διάταξης.

Όταν όπως στην περίπτωση του GATT η συμφωνία χαρακτηρίζεται από "μεγάλη ευκαμψία", σημαντική δηλαδή ελευθερία κίνησης από μέρους των κρατών-μελών, το Δικαστήριο δεν δέχεται την άμεση ισχύ.

Το Δικαστήριο δεν έχει δεχθεί ως τώρα την άμεση ισχύ συγκεκριμένης διάταξης διεθνούς σύμβασης. Στην περίπτωση του κωδικοποιημένου δασμολογικού συντελεστή του GATT, που έχει υιοθετηθεί από το Κοινό Δασμολόγιο της ΕΟΚ το Δικαστήριο στηρίζει την άμεση ισχύ του στο γεγονός ότι αποτελεί τώρα συστατικό μέ-

ρος του κανονισμού της ΕΟΚ.

Εάν βέβαια ο κωδικοποιημένος δασμολογικός συντελεστής του GATT αποκτά άμεση ισχύ με την υιοθέτησή του σε κανονισμό της ΕΟΚ, άμεση ισχύ δεν έχει ο δασμολογικός συντελεστής του GATT, αλλά η διάταξη του κανονισμού της ΕΟΚ.

Η απλή ύπαρξη προστατευτικών ρητρών, που επιτρέπουν στα συμβαλλόμενα μέρη να παρεκκλίνουν από ορισμένες διατάξεις μίας διεθνούς σύμβασης που σύναψε η Κοινότητα δεν εμποδίζει την ενδεχόμενη άμεση ισχύ ορισμένων διατάξεων της σύμβασης.

Διεθνείς συμβάσεις μεταξύ των κρατών-μελών πριν την ίδρυση των Κοινοτήτων αντικαθίστανται κατά κανόνα από τις κοινοποιητές Συνθήκες αν αφορούν το ίδιο αντικείμενο. Κατά το Δικαστήριο των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων η "Συνθήκη της ΕΟΚ", στο πεδίο που ρυθμίζει, υπερισχύει προγενεστέρων συμφωνιών μεταξύ των κρατών-μελών. Αυτό ισχύει και για τις συμφωνίες στο πλαίσιο του GATT. Ειδικότερα προβλέπεται η υπεροχή των Συνθηκών έναντι προηγούμενων διεθνών συμβάσεων με τη διάταξη ότι " τα κράτη-μέλη αναλαμβάνουν την υποχρέωση να μη ρυθμίζουν διαφορές σχετικές με την ερμηνεία και την εφαρμογή της παρούσας Συνθήκης κατά τρόπο διάφορο από εκείνο που προβλέπει η Συνθήκη".

ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΤΩΝ ΚΑΝΟΝΩΝ ΣΤΙΣ ΕΥΡΩΠΑΙΚΕΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΕΣ

Απο πλευράς Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων οι κανόνες της GATT τις προστατεύουν όχι μόνο απο στρεβλώσεις της αγοράς τους και καταχρήσεις εκ μέρους τρίτων συμβαλλομένων μερών, αλλά και απο πιέσεις που δέχονται απο τα ίδια κράτη-μέλη τους ή απο ομάδες ιδιωτικών συμφερόντων για λήψη προστατευτικών μέτρων.

Αλλά και τα ίδια τα κράτη-μέλη της ΕΟΚ προστατεύονται απο τους κανόνες της GATT, γιατί μπορούν να επικαλούνται τις διεθνείς υποχρεώσεις της Γενικής αυτής Συμφωνίας, σαν μέσο αντίστασης, σε πιέσεις προστατευτισμού απο μέρους της ίδιας της Κοινότητας, όταν για παράδειγμα τα προστατευόμενα απο την Κοινότητα μέτρα είναι αντίθετα στους κανόνες της GATT.

Η Κοινότητα, όπως έχει δεχθεί το Δικαστήριο σε πολλές του αποφάσεις (υπ. 21/72, 36/75, 266/81 κ.α.), δεσμεύεται απο τη συμφωνία της GATT, γιατί έχει αναλάβει ορισμένες απο τις αρμοδιότητες που ασκούσαν προηγουμένα τα κράτη-μέλη στο πεδίο εφαρμογής της συμφωνίας αυτής. Και ως εκ τούτου είναι υπεύθυνη, στη θέση των κρατών-μελών, για την εκτέλεση των υποχρεώσεων που προβλέπεται απο τη GATT.

Πιο αναλυτικά, μετα τη λήξη της μεταβατικής περιόδου (1968), σήμανε το τέλος της εμπορικής αυτονομίας κρατών-μελών. Οι δασμολογικές και εμπορικές συμφωνίες συνάπτονται αποκλειστικά απο την Κοινότητα. Η Κοινότητα πλέον μετέχει σαν Κοινότητα στις διαπραγματεύσεις στο πλαίσιο της GATT, στις δε διαπραγματεύσεις αυτές γίνεται η επεξεργασία σημαντικού τμήματος της κοινής εμπορικής πολιτικής της ΕΟΚ.

Βέβαια οι κανόνες της Γενικής Συμφωνίας διέπουν μόνο τις σχέσεις της Κοινότητας με τα άλλα συμβαλλόμενα μέρη, γιατί αυτό δεν μπορούν να έχουν εφαρμογή εντός της ίδιας της Κοινότητας, δηλαδή δεν έχουν εφαρμογή στις σχέσεις μεταξύ των κρατών-μελών της, γιατί όπως έχει κριθεί από το Δικαστήριο η Κοινότητα από πλευράς εφαρμογής της GATT θεωρείται ενιαίο τελωνειακό έδαφος.

Οι κανόνες της GATT απευθύνονται στα συμβαλλόμενα κράτη, ρυθμίζουν επίσης ορισμένες στρεβλώσεις της αγοράς από επιχειρήσεις, όπως τα νταμπινγκ (άρθρο VI της GATT) ή κρατικό εμπόριο (άρθρο XVII της ίδιας). Αλλά και από πλευρά γενική η GATT προστατεύει τους ιδιώτες εμπόρους και παραγωγούς, γιατί καθιστά τα μέτρα οικονομικής πολιτικής που παίρνει ή σχεδιάζει να πάρει κάθε συμβαλλόμενο μέρος προβλέψιμα από την αρχή και εξασφαλίζει έτσι την πρόσβασή τους στα πιο επικερδή εμπορεύματα ή καλύτερες πηγές τροφοδοσίας στη διεθνή αγορά, περιορίζοντας τις κυβερνητικές παρεμβάσεις.

Για τους λόγους αυτούς, όπως όλοι οι διεθνείς κανόνες μπορεί να θεωρηθούν οι κανόνες της GATT από την παραπάνω σκοπιά σα μία " δεύτερη γραμμή εθνικού συνταγματικού χαρακτήματος."

Παρα την παραπάνω θετική πλευρά της GATT που σκιαγραφήσαμε σε συντομία, στην πράξη η προστατευτική οικονομική πολιτική των κρατών συνεχίζεται, παρά τη βασική συμφωνία των συμβαλλομένων μερών για τα βλαβερά αποτελέσματα που έχουν τα εθνικά μέτρα προστατευτισμού. Η αντίφαση αυτή κατά μια άποψη οφείλεται στις πιέσεις που δέχονται τα συμβαλλόμενα κράτη από τα ιδιωτικά

συμφέροντα των επιχειρηματιών τους να λάβουν κάθε φορά μέτρα προστατευτικά και φραγμούς κατά τη διαμόρφωση ή εφαρμογή της εμπορικής τους πολιτικής. Η παραπάνω πολιτική αδυναμία αντίστασης των κρατών στις πιέσεις αυτές προστατευτισμού έγινε δεκτή στη διακήρυξη των υπουργών των συμβαλλομένων μερών στη Γενεύη την 29η Νοεμβρίου 1982.

Τόσο η Επιτροπή όσο και το Δικαστήριο επ' ευκαιρία αρκετών διαφορών που ήχθησαν ενώπιόν τους και σφοδρούσαν προσφυγές πολιτών που στήριζαν το βάσιμο των παραπόνων τους σε κανόνες της GATT, αρνήθηκαν να δεχθούν προσωπικά δικαιώματα απορρέοντα από την GATT στους πολίτες της Κοινότητας.

Κύριο επιχείρημα τους ήταν ότι οι κανόνες της GATT δεν είναι δυνατό να έχουν άμεσο αποτέλεσμα στο πλαίσιο του κοινοτικού δικαίου. Έτσι για παράδειγμα η διάταξη του άρθρου V της GATT, που προβλέπει μεταξύ των άλλων ότι "μεταξύ των συμβαλλομένων μερών απαγορεύεται η εισπραξη οιοδήποτε δασμού ή άλλης επιβάρυνσης ..." κρίθηκε από το Δικαστήριο (Υπ. 266/81) ότι δεν έχει τέτοιο άμεσο αποτέλεσμα και οι ιδιώτες δεν μπορούν να την επικαλεσθούν για να προσβάλλουν την επιβολή επιβάρυνσης όπως τα τέλη φόρτωσης και εκφόρτωσης στα εμπορεύματα υπο διαμετακόμιση προς την Αυστρία.

Βέβαια η πιο πάνω δικαστική κρίση δε θίγει καθόλου τις υποχρεώσεις που υπέχει η Κοινότητα να διασφαλίζει στις σχέσεις της με τα τρίτα κράτη που μετέχουν στη Γενική

Συμφωνία με την τήρηση των διατάξεών της προς χάριν των κρατών-μελών της και των πολιτών της ειδικότερα. Και τούτο γιατί η Κοινότητα έχει υποκαταστήσει τα κράτη-μέλη στην εκπλήρωση των υποχρεώσεων που προκύπτουν από την GATT και υποχρεούται να ασκήσει τις αρμοδιότητες που ασκούσαν πριν τα κράτη-μέλη στο πεδίο εφαρμογής της ένεκα της GATT.

Έτσι στις 30 Σεπτεμβρίου 1986 η Κοινότητα μετά από παράπονα των παραγωγών της προσέφυγε στην GATT στο πλαίσιο του Κώδικα των επιδοτήσεων, μετά τον καθορισμό από τον Καναδά προσωρινών αντισταθμιστικών δασμών για τις κοινοτικές εισαγωγές ζυμαρικών (Δελτίο ΕΚ Ι2/86 σημ. 2.2.Ι2 και Δελτίο ΕΚ Ι/1987 σελ. 56). Το ίδιο φυσικά συμβαίνει και από πλευράς προστασίας των παραγωγών των τρίτων χωρών που βλάπτονται από προστατευτικά μέτρα της Κοινότητας. Για παράδειγμα στις 13 Ιουλίου 1979 η Χιλιανή Κυβέρνηση ζήτησε, στα πλαίσια της GATT από τα αρμόδια όργανά της την έναρξη διαβουλεύσεων, σε εφαρμογή του άρθρου XXX III της εν λόγω συμφωνίας για το αν αντιβαίνουν οι Κοινοτικοί Κανονισμοί 687/79 και 797/79 με τους οποίους η Επιτροπή έλαβε μέτρα διασφάλισης εμποδίζοντας εισαγωγές χιλιανών μήλων στην ΕΟΚ, στις υποχρεώσεις που υπέχει η Κοινότητα από την GATT.

ΕΠΙΔΡΑΣΗ ΣΤΗΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΗ ΚΑΙ ΔΑΣΜΟΛΟΓΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ
ΤΗΣ ΚΟΙΝΟΤΗΤΑΣ

Όπως σε κάθε εθνική οικονομική πολιτική για την προστασία των εγχώριων προϊόντων, κυρίαρχο ρόλο παίζει το δασμολόγιό τους, έτσι και το κοινό δασμολόγιο (πρόϊόν διαπραγματεύσεων στα πλαίσια της GATT), αποτελεί τη βάση της δασμολογικής πολιτικής της Κοινότητας. Τα μέσα δε οικονομικής και δασμολογικής πολιτικής που χρησιμοποιούν οι διάφορες χώρες για να εμποδίζουν τις εξαγωγές των προϊόντων από άλλες χώρες στη χώρα που τα λαμβάνει είναι οι ποσοτώσεις εισαγωγών, υψηλοί δασμοί, διαδικασίες αντιντάμπινγκ και αντισταθμιστικοί δασμοί, επιδοτήσεις εξαγωγών και φορολογικοί φραγμοί.

Κατά τον ίδιο τρόπο η Κοινότητα, στο πλαίσιο της οικονομικής της πολιτικής σύμφωνα με το άρθρο II3-I της συνθήκης ΕΟΚ, χρησιμοποιεί τα τέσσερα πρώτα μέσα που θέτει σε εφαρμογή εκδίδοντας διάφορους κανονισμούς που βασικό τμήμα τους κατέχουν οι αντιντάμπινγκ Κοινοτικοί κανονισμοί.

Όμως στο παράγωγο αυτό δίκαιο της για την εξωτερική οικονομική πολιτική οι Κανόνες της GATT παίζουν σοβαρό ρόλο. Η Κοινότητα εφαρμόζει αρκετές φορές ορισμένους κανόνες της GATT και αποδέχεται ότι τα προστατευτικά μέτρα της θα γίνουν αποδεκτά και θα θεσπισθούν σύμφωνα με τις υπάρχουσες διεθνείς υποχρεώσεις της.

Για παράδειγμα το βασικό κοινοτικό Κανονισμό κατά του ντάμπινγκ υπ 457/68 η Κοινότητα τον θέσπισε τηρώντας τους κανόνες του άρθρου VI της GATT.

Μάλιστα επειδή μετα απο πολυμερείς εμπορικές διαπραγματεύσεις που έγιναν στο πλαίσιο της GATT και που κατέληξαν το 1972 σε μια νέα συμφωνία περι εφαρμογής του άρθρου VI της GATT, ο παραπάνω κοινοτικός κανονισμός αντικαταστάθηκε απο τον 3077/79 που στη συνέχεια αντικαταστάθηκε απο τον 2176/84 και οι δύο κανονισμοί θεσπίστηκαν σύμφωνα με τις διεθνείς υποχρεώσεις και ιδίως του άρθρου VI της Γενικής Συμφωνίας. Ακόμη πολύ συχνά το περιεχόμενο των διεθνών συμφωνιών που συνάπτει η Κοινότητα στα πλαίσια της GATT ενσωματώνεται σε κοινοτικούς κανονισμούς (π.χ. καν. 1224/80 κ.α.).

ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΟΛΟΚΛΗΡΩΣΗ ΤΟ 1992

Σύμφωνα με τα παραπάνω πιστεύουμε πως για την επίτευξη μέχρι του 1992 ενός "πραγματικού κοινού οικονομικού χώρου" κυρίαρχο ρόλο θα παίζουν οι διεθνείς δεσμεύσεις και υποχρεώσεις που αναλαμβάνει η Κοινότητα κυρίαρχο για λογαριασμό των κρατών-μελών της στα πλαίσια διεθνών οικονομικών οργανισμών όπως η GATT ή όταν θεσπίζει προτιμησιακά καθεστώτα.

Για να εκτιμηθούν τα ανωτέρω σημειώνουμε πως το 1983 οι εισαγωγές γεωργικών προϊόντων και ειδών διατροφής στην Κοινότητα ανήλθαν σε 50,354 δις ECU, απο τα οποία τα 46,5 % προήλθε απο τα κράτη της σύμβασης ΛΟΜΕ.

Θα πρέπει έτσι τα κράτη-μέλη της ΕΟΚ να παρακολουθούν και να συμμετέχουν σε όλες τις αλλαγές και εξελίξεις που γίνονται ενόψει του 1992 τόσο στο εσωτερικό όσο και εξωτερικό χώρο της Κοινότητας. Γιατί:

1) Οι περιορισμοί της εθνικής κυριαρχίας των κρατών-μελών (μη άσκηση οικονομικής πολιτικής παρα μόνο απο την Κοινότητα) θα αυξάνονται περισσότερο,

2) Οι ηγέτες των πλέον ισχυρών κρατών και τα κοινοτικά όργανα, παρα τις οξείες κάθε τόσο διενέξεις στις οικονομικές τους σχέσεις γίνεται κοινή πεποίθηση πως "οι ενέργειες του προστατευτισμού είναι αντιπαραγωγικές, εδεινώνουν τα προβλήματα της ανάπτυξης και αυξάνουν την αστάθεια των συναλλαγματικών ισοτιμιών και πως μια ισχυρή, αξιόπιστη και αποτελεσματική GATT είναι ουσιώδης για την ευημερία όλων των εμπορευομένων χωρών και είναι το καλύτερο προπύργιο εναντίον των πιέσεων για προστατευτισμό". (Τελική διακήρυξη της διάσκεψης κορυφής των 7 κυριότερων βιομηχανικών χωρών και εκπροσώπων της ΕΟΚ στη Βενετία 8-10 Ιουνίου 1987).

ΚΟΜΕΚΟΝ - Ε.Κ.
ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Αν η Ευρωπαϊκή Κοινότητα και ο ΕΖ.Ε.Σ. είναι κατ' εξοχήν οικονομικοί οργανισμοί που δεσπόζουν στην Δυτική Ευρώπη, ένας άλλος οργανισμός εξίσου σημαντικός υπάρχει ανάμεσα στις χώρες του ανατολικού συνασπισμού.

Με το ψυχροπολεμικό κλίμα που επικράτησε κατά τα τέλη του Β' Παγκόσμιου πόνου στα κράτη αυτά - που ένεκα συνθηκών είχαν απομονωθεί από το Δυτικό κόσμο - ήταν μια επιτακτική ανάγκη η δημιουργία ενός τέτοιου οργανισμού.

Στις μέρες μας ο ψυχρός πόλεμος αποτελεί ένα θλιβερό παρελθόν.

Οι σχέσεις μεταξύ των κρατών της Ευρώπης ολοένα και βελτιώνονται και το "σιδηρούν παραπέτασμα" γίνεται παράδειγμα προς αποφυγήν, φτάνοντας στο σημείο να οραματιζόμαστε την ύπαρξη ενός κοινού Ευρωπαϊκού σπιτιού.

Οι σχέσεις της Κοινότητας και της ΚΟΜΕΚΟΝ δεν έμειναν ανεπηρέαστες. Μετα όμως από τις αλλαγές των τελευταίων χρόνων - και ειδικότερα του τελευταίου - μια νέα εποχή ανοίγει για τις σχέσεις των δύο αυτών οργανισμών.

Ίσως η πορεία της ΚΟΜΕΚΟΝ να επηρεάσει την Ευρωπαϊκή Κοινότητα όσο κανένας άλλος οικονομικός οργανισμός, διότι εκτός από την οικονομική συνεργασία που βαθμιαία αναπτύσσεται, πολλοί λαοί των ανατολικών χωρών συνδέονται με παραδοσιακές σχέσεις φιλίας (Γαλλία-Πολωνία), μακρινή συγγένεια και κοινές ρίζες (Ιταλία-Ρουμανία) ως ακόμα και εθνολογική ταυτότητα (Αν. Γερμανία με Δυτική Γερμανία).

Μια ανάλυση της πορείας των σχέσεων των δύο οργανισμών πιστεύουμε ότι είναι σημαντική.

Δυστυχώς οι τελευταίες εξελίξεις ίσως να μην μπορέσουν να αναλυθούν όσο πρέπει διότι η πορεία των γεγονότων είναι τόσο πρόσφατη και ρευστή που δεν υπάρχει η δυνατότητα στοιχείων και μελέτης για μια κάποια ανάλυση και για τη διεξαγωγή συμπερασμάτων. Εξ' άλλου μια ισορροπία ανατράπηκε που δέσποζε στην Ευρώπη τις τελευταίες δεκαετίες.

Αυτό εκτός από αισιοδοξία ίσως πρέπει να μας εμπνέει και ανησυχία.

ΔΟΜΗ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΗΣ ΚΟΜΕΚΟΝ

Η ΚΟΜΕΚΟΝ είναι ο οργανισμός που συντονίζει την οικονομική πολιτική των σοσιαλιστικών χωρών.

Η ΚΟΜΕΚΟΝ ιδρύθηκε στις 25 Ιανουαρίου 1949, λίγους μήνες μετά τη σύσταση του Οργανισμού Ευρωπαϊκής Συνεργασίας (Παρίσι, Μάρτιος 1948), στον οποίο η Σοβιετική Ένωση θέλησε να αντιπαραθέσει, ενωμένη με τις άλλες σοσιαλιστικές χώρες.

Η ίδρυσή της, εκτός από το να ισχυροποιήσει τη θέση των ανατολικών κρατών απέναντι στα δυτικά, απέβλεπε και στο να αυξήσει την επίρροή της στις αναπτυσσόμενες χώρες της Αφρικής και της Ασίας.

Ιδρυτικά μέλη της ΚΟΜΕΚΟΝ είναι η Σοβιετική Ένωση, η Ρουμανία, η Βουλγαρία, η Ουγγαρία, η Πολωνία, η Τσεχοσλοβακία. Η Αλβανία προσχώρησε το 1949 και αποχώρησε το 1961, η Ανατολική Γερμανία προσχώρησε το 1950, η Μογγολία το 1962, η Κούβα το 1974 και το Βιετνάμ το 1978.

Τ. Ε. Ι. ΠΑΤΡΑΣ
ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ

Η Γιουγκοσλαβία σύναψε συμφωνία το 1964. Η Φιλανδία δε παρόλο ότι δεν είναι σοσιαλιστικό κράτος εν τούτοις συνεργάζεται οργανικά με την ΚΟΜΕΚΟΝ. Επίσης η Κίνα και η Β. Κορέα έχουν αντιπροσώπους με θέση παρατηρητού.

Η ίδρυση της ΚΟΜΕΚΟΝ είναι έντονα επηρεασμένη από τις άρχουσες κοινωνικές, ιστορικές συνθήκες της εποχής. Το γεγονός ότι οι Ανατολικές χώρες πριν τον Β' Παγκόσμιο πόλεμο δεν είχαν καμμία οικονομική συνεργασία μεταξύ τους δείχνει ότι προτιμούσαν περισσότερο τις οικονομικές και εμπορικές συναλλαγές με τις χώρες της Δύσης. Ο Β' Παγκόσμιος πόλεμος, υπήρξε σταθμός στην ιστορία όλων των κρατών της Ευρώπης, επηρέασε και την ανατολική σκέψη, που άρχισε να κάνει τα πρώτα βήματα προς την οικονομική αλληλοβοήθεια υπό την καθοδήγηση του Σοβιετικού Κόμματος.

Η ΚΟΜΕΚΟΝ αποτελείται από τα εξής όργανα: Το ΣΥΝΕΔΡΙΟ το οποίο αποτελείται από τους αντιπροσώπους των κρατών-μελών. Συνέρχεται μια φορά τον χρόνο στην πρωτεύουσα του κράτους του οποίου ο εκπρόσωπος προεδρεύει στη συγκεκριμένη σύνοδο. Οι αποφάσεις λαμβάνονται ομόφωνα. Έκτακτη σύνοδος μπορεί να συγκληθεί κατόπιν αιτήσεως ή συγκαταθέσεως του ενός τρίτου τουλάχιστον των μελών του Συμβουλίου.

Η ΕΚΤΕΛΕΣΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ είναι το ανώτατο εκτελεστικό όργανο της ΚΟΜΕΚΟΝ. Ιδρύθηκε το 1962 για να αντικαταστήσει τη Διάσκεψη των Αντιπροσώπων. Αποτελείται από ένα αντιπρόσωπο του κάθε κράτους μέλους - τον πρωθυπουργό - και συνέρχεται τουλάχιστον μια φορά κάθε δίμηνο.

Το ΓΡΑΦΕΙΟ ΚΟΙΝΩΝ ΥΠΟΘΕΣΕΩΝ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟΥ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΥ είναι το όργανο που επικουρεί το έργο της Εκτελεστικής Επιτροπής σε ότι αναφέρεται στο προγραμματισμό της δράσης της ΚΟΜΕΚΟΝ. Αποτελείται από έναν εκπρόσωπο κάθε κράτους-μέλους, που είναι ο επικεφαλής για τον οικονομικό σχεδιασμό. Η ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ασχολείται με τα τρέχοντα προβλήματα οργάνωσης και λειτουργίας της ΚΟΜΕΚΟΝ και διασφαλίζει την συνέχεια της δράσης της. Αποτελείται από τον γραμματέα που διορίζεται από την σύνοδο, τους αναπληρωτές και τους Συμβούλους.

Τα ΒΟΗΘΗΤΙΚΑ ΟΡΓΑΝΑ είναι 4 εξειδικευμένα Συμβούλια Υπουργών, 2 μόνιμες επιτροπές που εδρεύουν στις πρωτεύουσες των κρατών-μελών, 2 κέντρα ερευνών και την Διεθνή Τράπεζα Οικονομικής Συνεργασίας και την Διεθνή Τράπεζα Επενδύσεων.

Τα όργανα της ΚΟΜΕΚΟΝ δεν διαθέτουν εξουσία απόφασης παρα μόνο για οργανωτικά και διαδικαστικά θέματα. Οι αποφάσεις λαμβάνονται κατόπιν ομοφωνίας και τα κράτη που δήλωσαν αδιαφορία για το αντικείμενο της απόφασης δεν δεσμεύονται από αυτή. Η ψήφος είναι ισότιμη. Οι αποφάσεις χρειάζονται σε προβλήματα διαδικαστικής και οργανωτικής φύσης. Θέματα με οικονομική, επιστημονική, τεχνική φύση, επιδέχονται συστάσεις που υιοθετούνται με απόφαση των αρμοδίων οργάνων των κρατών. Οι συστάσεις πολλές φορές χρησιμοποιούνται και σαν μέσο για την πραγμάτωση των στόχων του οργανισμού.

Εκτός από τις αποφάσεις και τις συστάσεις μέσω των οποίων επιτελείται η λειτουργία της ΚΟΜΕΚΟΝ, υπάρχει και η δυνατότητα δημιουργίας επικουρικών οργάνων, η σύγκλιση Διεθνών Συνδιασκέψεων, η σύναψη συμφωνιών μεταξύ των κρατών-μελών καθώς και η σύναψη σχέσεων με άλλους διεθνείς οργανισμούς ή τρίτα κράτη.

Οι σκοποί της ΚΟΜΕΚΟΝ όπως αναγράφονται στο καταστατικό της είναι η σύσφιξη της οικονομικής συνεργασίας των κρατών-μελών της και η προώθηση της ανάπτυξης τους, με ιδιαίτερη σημασία στην τεχνική και στην χρηματοδοτική βοήθεια των κρατών που επιθυμούν εκσυγχρονισμό και ταχεία ανάπτυξη. Σκοπός της συνένωσης είναι η επιτάχυνση της οικονομικής και τεχνικής ανάπτυξης, η ανύψωση της στάθμης εκβιομηχάνισης των χωρών με λιγότερο αναπτυγμένη βιομηχανία, την άνοδο της παραγωγικότητας της εργασίας, την σταθερή ανύψωση της ευημερίας των λαών. Με αυτόν τον τρόπο επιτελεί το έργο της ο οργανισμός της αμοιβαίας βοήθειας.

ΤΟ ΙΣΤΟΡΙΚΟ ΜΕΤΑΞΥ ΚΟΜΕΚΟΝ - Ε.Κ.

Μέχρι το 1971 η ΚΟΜΕΚΟΝ είχε απορρίψει πλήρως την Ευρωπαϊκή Κοινότητα και θεωρούσε την ΕΟΚ σαν ένα παροδικό, μη μόνιμο οργανισμό που δεν αξίζει να του εμπιστευθεί κανείς. Φυσικά αυτή η αρνητική στάση απέναντι στην ΕΟΚ είχε υιοθετηθεί και από την άποψη του Λένιν ότι η δημιουργία των Ηνωμένων Πολιτειών της Ευρώπης ήταν πολύ δύσκολη και εάν τελικά ξεπερνούσε τις δυσκολίες και πραγματοποιόταν δεν θα μπορούσε να ξεπεράσει "τις εσωτερικές αντιθέσεις του μονοπωλιακού καπιταλισμού".

Το 1972 όταν έγινε το 15ο συνέδριο του Κομμουνιστικού Κόμματος αφού προηγήθηκαν γεγονότα θετικά για το μέλλον της ΕΟΚ (είσοδο της Μ. Βρετανίας, η ανάπτυξη σχέσης μεταξύ Δ. Γερμανίας- Σοβιετικής Ένωσης) βρισκόμαστε το Μπρέζνιεφ να αναφέρει επίσημα ότι "Η Σοβιετική Ένωση δεν παραγνωρίζει καθόλου την πραγματική κατάσταση που έχει διαμορφωθεί στην Ευρώπη, περιλαμβανομένης και της Κοινής Αγοράς. Παρακολουθούμε προσεκτικά την δραστηριότητα και εξέλιξη της Κοινότητας. Οι σχέσεις μας

με την ομάδα θα εξαρτηθούν από το εάν θα αναγνωρίσει τα συμφέροντα των χωρών της ΚΟΜΕΚΟΝ. Υποστηρίζουμε την ισοδότηση στην ανάπτυξη των οικονομικών σχέσεων και όχι τις διακρίσεις".

Ακολούθησαν διάφορες επαφές μεταξύ των δύο οργανισμών για την άρση των εμποδίων, την εξομάλυνση των σχέσεων και την προώθηση της εμπορικής συνεργασίας. Όμως τα εμπόδια δεν εξαλείφθηκαν λόγω των θέσεων των δύο οργανισμών. Η ΕΟΚ δεν αναγνωρίζει ότι η ΚΟΜΕΚΟΝ είναι ένας οργανισμός με τον οποίο θα μπορούσε να συνάψει εμπορικές συμφωνίες, διότι δεν είναι υπερεθνικός οργανισμός με εξουσίες να συνάπτει συμφωνίες δεσμευτικές για τα κράτη-μέλη. Η δε ΚΟΜΕΚΟΝ δεν αναγνωρίζει DE LURE την κοινότητα και δεν έχει διπλωματική εκπροσώπηση στις Βρυξέλλες.

Παρ'όλες τις δυσκολίες και τα προβλήματα που τελικά ξεπεράστηκαν βλέπουμε την Σοβιετική Ένωση και άλλα μεμονωμένα κράτη της ΚΟΜΕΚΟΝ να έχουν αναγνωρίσει DE FACTO την ΕΟΚ και να έχουν υπογράψει συμφωνίες τεχνικής μορφής με αυτήν.

Το 1973 η ΚΟΜΕΚΟΝ δηλώνει το ενδιαφέρον της για συνομιλίες με την ΕΟΚ. Το 1974 το Συμβούλιο της ΕΟΚ εξεδήλωσε ενδιαφέρον για την σύναψη σχέσεων με τα κράτη-μέλη της ΚΟΜΕΚΟΝ ξεχωριστά. Το 1975 υπήρξε για πρώτη φορά με αντιπροσωπεία της ΚΟΜΕΚΟΝ συνομιλία σχετικά με την ανάπτυξη των σχέσεων μεταξύ των δύο οργανισμών. Το 1976 ο πρόεδρος της Εκτελεστικής Επιτροπής της ΚΟΜΕΚΟΝ υπέβαλε ένα προσχέδιο στον

πρόεδρο του Συμβουλίου Υπουργών της ΕΟΚ που αναφερόταν στην σύναψη συμφωνίας για εμπορικές σχέσεις. Σ' αυτό το προσχέδιο προβλέπονται ρυθμίσεις για εμπορικά θέματα: ποσοτώσεις, ρήτρα "μάλλον ευνοουμένου κράτους", ανταλλαγές σε αγροτικά προϊόντα, ρήτρες διαφυγής, πιστώσεις, θέματα ανταλλαγής στατιστικών πληροφοριών και συνεργασίας στους τομείς του περιβάλλοντος και των οικονομικών προγνώσεων.

Όμως μετα απο αμέτρητες και χρονοβόρες διαβουλεύσεις αποδείχτηκε ότι και οι δύο πλευρές επεδίωκαν διαφορετικούς στόχους. Μέχρι το 1980 συνέχιστηκαν οι διαβουλεύσεις αλλά χωρίς κανένα αποτέλεσμα.

Το 1984 στην συνάντηση κορυφής στην Μόσχα εξεφράσθη η επιθυμία να συναφθούν σχέσεις μεταξύ της ΚΟΜΕΚΟΝ και των οικονομικών οργανισμών και να συναφθεί συμφωνία για την εξέλιξη των εμπορικών και οικονομικών σχέσεων μεταξύ των κρατών-μελών των δύο οργανισμών.

Ωστόσο κατά τα 1985, 1986 και το 1987 οι διαβουλεύσεις μεταξύ των αντιπροσωπειών των δύο οργανισμών συνεχίστηκαν χωρίς όμως να καταλήξουν σε καμία συμφωνία. Φυσικά και απο τις δύο πλευρές υπάρχει η "καλή θέληση" συνεργασίας χωρίς όμως να μπορούν μερικά σημεία που εξακολουθούν να διχάζουν τα δύο μέρη, να ξεπεραστούν. Αξιοσημείωτο θέμα, που εμποδίζει την ομαλή διεξαγωγή διαπραγματεύσεων είναι αυτό που αφορά το Δ. Βερολίνο. Με βάση την συνθήκη της Ρώμης, το Δ. Βερολίνο ανήκει στην επικράτεια της ΕΟΚ, κάτι που η ΚΟΜΕΚΟΝ δεν αναγνωρίζει.

Τα προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι δύο οργανισμοί είναι ομολογουμένως σημαντικά. Η ανάγκη όμως της ανάπτυξης περαιτέρω σχέσεων που υπαγορεύται από διεθνείς πολιτικούς και οικονομικούς λόγους, είναι τέτοια ώστε τα δύο μέρη υποχρεούνται να δείξουν καλή θέληση. Οι τάσεις σήμερα με την "περεστρόϊκα" στον ανατολικό συνασπισμό και την παράλληλη θετική αντιμετώπιση της πολιτικής αυτής από την Κοινότητα, δημιουργούν τις προϋποθέσεις για ξεπέρασμα των διαφορών και τη δημιουργία πιο θερμών σχέσεων.

ΣΧΕΣΕΙΣ ΚΟΜΕΚΟΝ - Ε.Κ.

Οι τομείς με τους οποίους θα ασχοληθούμε είναι οι εξής:

α) Προβλήματα στην εμπορική συνεργασία ΚΟΜΕΚΟΝ-ΕΟΚ από την άποψη της ΚΟΜΕΚΟΝ.

Σκοπός της παρούσας ανάλυσης είναι να γνωστοποιηθεί τους κυριότερους περιοριστικούς παράγοντες που εμφανίζονται κατά τις εμπορικές συναλλαγές ανάμεσα στις δύο οικονομικές κοινότητες.

Η έλλειψη αμοιβαίας κατανόησης, όσον αφορά συγκεκριμένα τεχνοκρατικά ζητήματα, πιστεύεται πως αποτελεί το ουσιαστικότερο εμπόδιο εμπορικής συνεργασίας. Έτσι λοιπόν κάτω από τις διαφορές των οικονομικό-πολιτικών συστημάτων στέκει το τεράστιο πρόβλημα του ισοζυγίου πληρωμών των χωρών του "υπαρκτού σοσιαλισμού".

Μια σύντομη παρουσίαση της οικονομικής κατάστασης, αλλά και των δομικών προβλημάτων του εμπορίου των χωρών μελών της ΚΟΜΕΚΟΝ, βοηθά αναμφισβήτητα στην πληρέστερη κατανόηση των εμποδίων που αντιμετωπίζει η προσπάθεια προώθησης της εμπορικής συνεργασίας των δύο Οικονομικών οργανισμών της Ευρώπης.

Η ΕΣΣΔ της οποίας το Α.Ε.Π. κατά κεφαλή είναι 6 περίπου φορές χαμηλότερο από των ΗΠΑ, της Δανίας και της Δ. Γερμανίας σίγουρα δεν βρίσκεται σε ευνοϊκή θέση από οικονομικής πλευράς.

Οι εξαγωγές της που κατά το 1987 αυξήθηκαν 10 %, και μόνο 3,7 % μέσα στο 1988. Η πτώση της τιμής του πετρελαίου το 1985 κατά 40 % σε σχέση με το ύψος της το 1980 επηρέασε σημαντικά τα αποθέματα "σκληρού συναλλάγματος" της ΕΣΣΔ διότι το 2/3 των εξαγωγών της προς τη δύση (65%) αποτελούνται από προϊόντα πετρελαίου.

Σαν να μην αρκούσε το παραπάνω, η απότομη μείωση της αξίας του δολλαρίου στις διεθνείς χρηματαγορές επιδείνωσε την θέση της Σ. Ένωσης, διότι λαμβάνει συνήθως σε δολάρια το αντίτιμο των ποσοτήτων πετρελαίου που εξάγει στη Δύση, ενώ εισάγει προϊόντα κοινοτικής προέλευσης τα οποία και πληρώνει με Ευρωπαϊκά "σκληρά νομίσματα". Το 1988 σύμφωνα με έγκυρους υπολογισμούς πρέπει να ξόδεψε τρεις φορές περισσότερο από ό,τι κατά το 1985 για την αγορά της ίδιας ποσότητας και ποιότητας προϊόντων.

Με δεδομένη την θέση της Σοβιετικής Ένωσης στην οικονομία και με στόχο την αποφυγή περισσότερων εισαγωγών από την Δύση, η Σοβιετική ηγεσία κατέφυγε προσωρινά το 1987 στην πώληση μεγαλύτερων ποσοτήτων

πετρελαίου, φυσικού αερίου και χρυσού. Αυτές όμως είναι λύσεις ευκαιριακές και με βραχύχρονα αποτελέσματα.

Ένας τομέας στον οποίο έδειξε ενδιαφέρον ο GORBACHEV είναι ο τομέας της αγροτικής οικονομίας που απορροφά το 1/3 των κρατικών επενδυτικών προγραμμάτων και αποτελεί τη βάση του προγράμματος αναδόμησης της Σοβιετικής οικονομίας δεν φαίνεται να αποφέρει θετικά αποτελέσματα, βραχυπρόθεσμα τουλάχιστον.

Η χώρα της οποίας η οικονομία εμφανίζει τεράστιες ομοιότητες με εκείνη της ΕΣΣΔ είναι η ΒΟΥΛΓΑΡΙΑ. Αποτελεί πιστό ακλόουθο των αναθεωρητικών προτάσεων της Σοβιετικής ηγεσίας και έχουν ήδη κάνει την εμφάνισή τους εκεί τα πρώτα αποτελέσματα αυτής της τακτικής. Η δημιουργία υπερ-υπουργείων, η προώθηση μεταρρυθμίσεων στις τιμές, τους μισθούς και τη φορολογία, η αναδιάρθρωση της αγροτικής πολιτικής αποτελούν παράγοντες που βοηθούν στο ξεπέρασμα της κρίσης όπου η χώρα είχε φτάσει κατά το 1986. Επίσης η δημιουργία από την κυβέρνηση ΖΙΒΚΩΦ ενός αριθμού νέων εμπορικών τραπεζών για χρηματοδότηση ιδιωτικών βιομηχανιών περνά τις χώρες της ΚΟΜΕΚΟΝ σε μια νέα φάση οικονομικών εξελίξεων.

Η ΤΣΕΧΟΣΛΟΒΑΚΙΑ παρατηρεί υιοθέτηση του σοβιετικού προτύπου της αυτοχρηματοδότησης των επιχειρήσεων εξακολουθεί να βρίσκεται αρκετά πίσω στην προσπάθεια αναδόμησης της οικονομίας της.

Το κράτος-μέλος που πεισματικά θα έλεγε κανείς, παραμένει ασυγκίνητο στις προτάσεις αναθεώρησης της οικονομίας του, που προέρχονται από την ηγεσία της Σοβιετικής Ένωσης, είναι η ΡΟΥΜΑΝΙΑ.

Η χώρα αυτή η οποία έχει διαμορφώσει μια διαφορετική εξωτερική πολιτική από εκείνη των υπολοίπων κρατών της ΚΟΜΕΚΟΝ είναι η πρώτη χώρα που έχει συνάψει διμερείς συμφωνίες με την ΕΟΚ, οι οποίες και έχουν βελτιώσει σε μεγάλο βαθμό την εξαγωγική της δραστηριότητα προς την Κοινότητα. Έτσι παρατηρούμε το εξωτερικό της χρέος να φτάνει στα 5 δις δολάρια και να έχει μειωθεί σχεδόν κατά το ήμισυ στο τέλος του 1987. Βέβαια για να επιτευχθεί αυτή η μείωση έχουν γίνει μια σειρά από μέτρα υπερβολικής λιτότητας στη χώρα, που στερείται παντελώς την εισαγωγή ακόμα και σε είδη πρώτων υλών για τη βιομηχανία εκτός από τρόφιμα. Το αποτέλεσμα είναι η πτώση της παραγωγικότητας και της παραγωγής.

Ανάμεσα στις προσπάθειες βελτίωσης της ΠΟΛΩΝΙΚΗΣ οικονομίας συγκαταλέγονται οι αυξήσεις τιμών τροφίμων και ενέργειας, η αυστηρότερη επιτήρηση της οικονομικής διαχείρισης των ιδιωτικών επιχειρήσεων αλλά και η προώθηση της επιχειρηματικότητας. Πέρα τις προσπάθειες το τεράστιο εξωτερικό χρέος είναι αυτό που αποτελεί την βαριά υποθήκη.

Λαμβάνοντας υπόψη το μεγάλο έλλειμα εμπορικών συναλλαγών και τα υψηλά επιτόκια, το ΟΥΓΓΡΙΚΟ έλλειμα τρεχουσών συναλλαγών εκτιμάται ότι θα φτάσει

το 1,8 δις δολάρια μέσα στην χρονιά που διανύουμε. Η χώρα που εκπροσωπούσε στο παρελθόν την τελειότητα του συστήματος του υπαρκτού σοσιαλισμού, καταφεύγει σήμερα σε δραστικά μέτρα λιτότητας, όπως στην αύξηση της φορολόγησης και των τιμών των προϊόντων της και στην υποτίμηση του νομίσματος της. Η σημερινή κατάσταση οφείλεται στην λανθασμένη επενδυτική πολιτική και τους δυσμενείς όρους εμπορικών συναλλαγών, καθώς επίσης και στην ξηρασία του 1985 που έπληξε καταστρεπτικά την αγροτική παραγωγή. Ο πληθωρισμός και η ανεργία που δημιουργήθηκε μέσα στο 1988 θα αποτελέσει κίνητρο για την προώθηση των μεταρρυθμίσεων που υποστηρίζει ο GORBACHEV.

Η χώρα η οποία μένει ανεπηρέαστη από την πολιτική του GORBACHEV είναι η Α. ΓΕΡΜΑΝΙΑ. Τούτο είναι λογικό γιατί αυτή η χώρα έχει το υψηλότερο κατά κεφαλή Α.Ε.Π. μεταξύ των κρατών της ΚΟΜΕΚΟΝ, κατέχει μια θέση ανάμεσα στις 10 περισσότερο ανεπτυγμένες βιομηχανικές χώρες του κόσμου και σε πολλά σημεία αποτελεί πρότυπο των οικονομικών μεταρρυθμίσεων του GORBACHEV. Μάλιστα σε πολλά σημεία ο κορμός της "περεστρόικα" είναι επηρεασμένος από το Ανατολικογερμανικό σύστημα, όπως στον τομέα παραγωγής βιομηχανικών προϊόντων. Είναι δικαιολογημένη η απάθεια της Ανατολικής Γερμανίας στους ανέμους της ανανέωσης που πνέουν από την Μόσχα.

Όπως είναι εμφανές, τα ελλειμματικά ισοζύγια πληρωμών των χωρών της ΚΟΜΕΚΟΝ, κατέστησαν ιδιαίτερα ανησυχητικά και δημιουργούν ήδη ερωτηματικά για την πε-

ραιτέρω πορεία της αγοράς των μελών της ΚΟΜΕΚΟΝ.
Όταν μάλιστα χώρες σαν την Ουγγαρία πρότυπο "υπαρκτού σοσιαλισμού" έχουν οφειλές σε σκληρό συνάλλαγμα της τάξης των 9 δις δολλαρίων, τότε πως να μην επιβληθούν προγράμματα λιτότητας που αναγκαστικά θα φέρουν μείωση των εισαγομένων στην Α. Ευρώπη κοινοτικών, αγροτικών κυρίως, προϊόντων. Αναφερόμενοι, μάλιστα, ειδικότερα σ' αυτό το τομέα παρατηρούμε ότι έχει κηρυχθεί μια εκστρατεία αναδιάρθρωσης των καλλιεργειών στην ΕΣΣΔ, η οποία έχει σαν στόχο την πληρέστερη κάλυψη με αγροτικά προϊόντα εγχώριας παραγωγής, αφού η αγροτική παραγωγή και κατ' επέκταση τα αγροτικά προϊόντα των Ανατολικοευρωπαϊκών χωρών δεν διαφέρουν ουσιαστικά ως προς το είδος και τις ποικιλίες των κοινοτικών χωρών. Η εμπορική πολιτική του GORBACHEV στηρίζεται και αυτή στην τακτική της "υποκατάστασης των εισαγωγών" που ευνοεί την ανάπτυξη της εγχώριας παραγωγής σε βαθμό που να καταστήσει την αγορά της ΕΣΣΔ αυτόνομη στο μέλλον. Η ίδια τακτική ακολουθείται και από τα άλλα κράτη της Ανατολικής Ευρώπης. Έτσι παρατηρείται ότι το εμπόριο στο εσωτερικό της ΚΟΜΕΚΟΝ, που υπερβαίνει το 60 % του συνόλου των εμπορικών σχέσεων κάθε χώρας, έχει θέσει σε δευτερεύοντα ρόλο τις εμπορικές σχέσεις με την διεθνή κοινότητα και συνεπώς και με την ΕΟΚ.

Τούτο είναι ένα σοβαρό εμπόδιο στις εμπορικές σχέσεις των δύο ευρωπαϊκών οργανισμών, αλλά η προσπάθεια που καταβάλλει ο Ανατολικός συνασπισμός για την αποφυγή της κατάρρευσης του οικονομικού του συστήματος απαιτεί άμεσα αποτελέσματα.

Ένα άλλο σημαντικό πρόβλημα είναι η μέχρι πρόσφατα βραχυπρόθεσμη συνεργασία των δύο οργανισμών σε αγροτικούς και βιομηχανικούς τομείς. Το γεγονός αυτό αποτελεί φυσική συνέπεια της έλλειψης αμοιβαίας εμπιστοσύνης για την επίτευξη μιας μακροχρόνιας εμπορικής συνεργασίας. Κατά το τελευταίο έτος, βέβαια, τέθηκαν τα θεμέλια για κάποιον αριθμό τέτοιων μακροχρόνιων συνεργασιών.

ΤΟ ΠΛΑΙΣΙΟ ΤΩΝ ΕΜΠΟΡΙΚΩΝ ΣΥΝΑΛΛΑΓΩΝ ΕΟΚ-ΚΟΜΕΚΟΝ ΑΠΟ ΤΗΝ ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΑΠΟΨΗ

Οι τελευταίες εξελίξεις στον οικονομικό τομέα, με το πρόβλημα κατάρρευσης των οικονομιών που αντιμετωπίζουν μερικά από τα κράτη της ΚΟΜΕΚΟΝ, σε συνδιασμό με τα "φιλελεύθερα" ανοίγματα της Σοβιετικής Οικονομίας καθιστούν αναγκαία την προσέγγιση των δύο κοινοτήτων. Στον Ευρωπαϊκό χώρο έχει διαδοθεί ευρύτατα η άποψη, ότι ο GORBACHEV με την φιλελεύθερη πολιτική του θα επιφέρει την ανάπτυξη στενής οικονομικής συνεργασίας μεταξύ ΚΟΜΕΚΟΝ και ΕΟΚ, με σημαντικά κέρδη από αμφότερες τις πλευρές. Όλα δείχνουν ότι η εντατικοποίηση της "περεστρόικα" θα βοηθήσει τους εμπορικούς εκπροσώπους των δυο οικονομικών συστημάτων να συγκλίνουν ακόμη περισσότερο.

Φυσικά αυτή η κοινή εμπορική συνεργασία δεν είναι αποκομμένη από τους κοινοτικούς περιορισμούς και οι

οποιοι δεν είναι ανεξάρτητοι πο το πολιτικό κλίμα των σχέσεων Ανατολής-Δύσης.

Οι εξαγωγές της ΕΟΚ προς την ΚΟΜΕΚΟΝ καθορίζονται, όπως και όλων των Δυτικών κρατών απο την Συντονιστική Επιτροπή. Ο κορεσμός όμως των αγορών της Κοινότητας ώθησε πρώτη τη Δ. Γερμανία, που κατέχει και την ισχυρότερη βιομηχανία στην Ευρώπη, για ανάπτυξη στενότερων εμπορικών σχέσεων με τις χώρες της ΚΟΜΕΚΟΝ. Ο αγωγός φυσικού αερίου και η συνεργασία της Δυτ. Γερμανίας με την ΕΣΣΔ για την κατασκευή του αποτέλεσε μοναδική ευκαιρία για την αποφυγή του αδιεξόδου της απειλούμενης ανεργίας και της πτώχευσης των επιχειρήσεων της.

Η ανάγκη ανεύρεσης όμως νέων αγορών είναι επιτακτική πλέον και για τις υπόλοιπες χώρες της Κοινότητας.

Το όφελος βέβαια απο την προσέγγιση των δύο πλευρών θα είναι κατ' αρχήν η δημιουργία θετικού κλίματος συναλλαγών παρ' όλο που η σοβιετική πλευρά υποστηρίζει ότι μια συμφωνία θα βοηθούσε ουσιαστικά στην πώληση αερίου και πετρελαίου προς την Δυτική Ευρώπη, παίρνοντας σαν αντιστάθμισμα και την ζητούμενη τεχνολογία απο εκεί.

Παρά τα προβλήματα της μη αναγνώρισης της ΕΟΚ, παρατηρείται διατήρηση του ύψους των εμπορικών συναλλαγών μεταξύ των δύο πλευρών. Αυτό οφείλεται στην αυτόνομη εμπορική πολιτική που εφάρμοσε απο το 1973

η Κοινότητα εξαναγκασμένη απο τα γεγονότα.

Έτσι παρατηρούμε διμερείς συμφωνίες στα κλωστουφαντουργικά (με Ρουμανία, Ουγγαρία, Πολωνία και Βουλγαρία), διακανονισμούς στα χαλυβουργικά προϊόντα (με Τσεχοσλοβακία, Ουγγαρία, Πολωνία, Βουλγαρία και Ρουμανία) που πραγματοποιήθηκαν με ανταλλαγή επιστολών μεταξύ Ευρωπαϊκής Επιτροπής και κρατών της ΚΟΜΕΚΟΝ, μόνο οι συμφωνίες με την Ρουμανία για την σύσταση μικτής Επιτροπής (Κοινοτικών-Ρουμάνων) και για τις συναλλαγές βιομηχανικών προϊόντων, που καλύπτουν το σύνολο σχεδόν των συναλλαγών αυτής της χώρας με την ΕΟΚ μπορούν να θεωρηθούν ότι έχουν συναφθεί στα πλαίσια της ΚΕΠ. Οι συμφωνίες μάλιστα με την Ρουμανία πιστεύεται ότι είναι οι μόνες που αποτελούν και κάποια ουσιαστική κίνηση μέχρι τώρα απο πλευράς κράτους-μέλους της ΚΟΜΕΚΟΝ για προσέγγιση της Κοινότητας στον εμπορικό τομέα. Ταυτόχρονα αυτές οι συμφωνίες πιστεύεται πως προκαλούν ένα ρήγμα στην αρνητική στάση της ΚΟΜΕΚΟΝ στο θέμα αναγνώρισης της ΕΟΚ. Επειδή όμως, η έντονα διαφοροποιημένη στάση της Ρουμανίας, απο την υπόλοιπη ΚΟΜΕΚΟΝ σε θέματα εξωτερικής πολιτικής διατηρεί τη χώρα αποκομμένη, δεν είναι εύκολη και η επέκταση των αντιλήψεων του Τσαουσέσκου σ' αυτό το θέμα προς τις υπόλοιπες Ανατολικοευρωπαϊκές χώρες.

Η πάλι ανάμεσα στην ανανέωση και το συντηρητισμό, που λαμβάνει χώρα αυτή τη στιγμή στην ΕΣΣΔ, δημιουργεί μια σύγχυση απόψεων σχετικά με το εύρος

του Ανατολικοευρωπαϊκού ανοίγματος προς την Ευρωπαϊκή Κοινότητα. Από την πλευρά της η ΕΟΚ επιθυμεί την αναγνώρισή της από την ΚΟΜΕΚΟΝ για την διευκόλυνση κυρίως των εμπορικών διαπραγματεύσεων και συμφωνιών συνεργασίας με μεμονωμένα κράτη της ΚΟΜΕΚΟΝ, προσφέροντάς τους αγορές στην Κοινότητα.

Οι Κοινοτικές προσπάθειες για υλοποίηση της ανάπτυξης σχέσεων με κάθε μια χώρα-μέλος της ΚΟΜΕΚΟΝ ξεχωριστά στηρίζονταν μέχρι πρόσφατα στην εκτίμηση ότι η ΚΟΜΕΚΟΝ είναι υπερβολικά εξαρτημένη από την ΕΣΣΔ, ενώ κάθε μια χώρα-μέλος της ΚΟΜΕΚΟΝ θα είχε την δυνατότητα να εκμεταλλευθεί τα τυχόν περιθώρια και τις ιδιαίτερες συνθήκες που θα της επέτρεπαν μια συνεργασία με περισσότερα όφελη από την ΕΟΚ. Όμως πιστεύεται πως με την παράκαμψη στο μέλλον της αντίδρασης των υπερσυντηρητικών κύκλων του Ανώτατου Σοβιέτ, δημιουργείται η ελπίδα ότι ο GORBACHEV θα διαλύσει τις αμφιβολίες της ΕΟΚ και θα επιτύχει μεγαλύτερη προσέγγιση των δύο κόσμων.

Η αδυναμία σύναψης εμπορικών συμφωνιών έπειτα από την εφαρμογή της Κοινής Εμπορικής Πολιτικής έχει δυσκολέψει αισθητά τις παραπάνω Κοινοτικές προσπάθειες. Η ανάγκη για ανάπτυξη του εμπορίου και από τις δύο πλευρές οδήγησε, ιδιαίτερα τα κράτη-μέλη της ΕΟΚ, στην παράκαμψη των αρχών της ΚΕΠ. Έτσι λοιπόν αναπτύσσονται μεταξύ των δυτικοευρωπαϊκών επιχειρήσεων και τις Οργανώσεις Εξωτερικού Εμπορίου (Ο.Ε.Ε., αυτές που κατείχαν το μονοπώλιο

εισαγωγής, εξαγωγής κάθε εξειδικευμένης κατηγορίας προϊόντων και υπηρεσιών) εμπορικές συμβάσεις. Φυσικά μ' αυτόν τον τρόπο καταπατείται εμφανέστατα το άρθρο ΙΙ3 της Συνθήκης της Ρώμης και τίθεται υπο συζήτηση η ουσιαστική ύπαρξη Κοινοτικής Εμπορικής Πολιτικής. Άλλωστε, η διατήρηση των οικονομικών σχέσεων με τις επιμέρους χώρες της Α. Ευρώπης είναι αυτή που επιτρέπει τώρα στους Κοινοτικούς να συζητούν για σύφιξη εμπορικών σχέσεων με την ΚΟΜΕΚΟΝ.

ΚΟΙΝΟΤΙΚΑ ΠΡΟΣΤΑΤΕΥΤΙΚΑ ΜΕΤΡΑ ΚΑΤΑ ΤΩΝ ΕΞΑΓΩΓΩΝ
ΤΗΣ ΚΟΜΕΚΟΝ

Τα εμπόδια που προβάλλονται από πλευράς ΕΟΚ στις εμπορικές συναλλαγές μεταξύ των δύο οικονομικών οργανισμών εστιάζονται στις Ανατολικοευρωπαϊκές εξαγωγές. Οι Ανατολικοευρωπαϊκές εξαγωγές προς την ΕΟΚ αποτελούνται κυρίως από πρώτες ύλες, πετρέλαιο, τρόφιμα, φυσικό αέριο, υποδήματα, κλωστουφαντουργικά προϊόντα και προϊόντα χάλυβα και σιδήρου. Όσον αφορά τις εξαγωγές αυτών των προϊόντων, το κύριο πρόβλημα δεν είναι το ύψος των δασμών, αλλά αυτή καθ'εαυτή η γραφειοκρατική δομή του εξωτερικού εμπορίου της ΚΟΜΕΚΟΝ. Αντίθετα η Κ.Α.Π. με τα προστατευτικά της μέτρα δημιουργεί αξεπέραστα εμπόδια στην διακίνηση Ανατολικοευρωπαϊκών γεωργικών προϊόντων.

Σαν εμπόδιο στις εμπορικές σχέσεις ΕΟΚ-ΚΟΜΕΚΟΝ εμφανίζεται επίσης και η επιβολή δασμών αντιντάμπιγκ στα εισαγόμενα προϊόντα που προέρχονται από χώρες της ΚΟΜΕΚΟΝ. Μια χώρα-μέλος της ΚΟΜΕΚΟΝ θεωρείται ότι εφαρμόζει τακτική νταμπιγκ στις εξαγωγές της προς την Κοινότητα, όταν η τιμή των εξαγομένων προϊόντων της είναι κατώτερη της "κανονικής αξίας" (τιμή πώλησης ή αξία κατασκευαστικού κόστους) ενός ομοειδούς προϊόντος στην αγορά μιας τρίτης χώρας, όπου πράγματι ισχύει ο νόμος της προσφοράς και της ζήτησης. Όταν η σύγκριση με στοιχεία τρίτης χώρας είναι δύσκολη τότε θεωρείται σαν "κανονική αξία" η τιμή πώλησης του ομοειδούς προϊόντος στην εσωτερική αγορά της ΕΟΚ, με τον πρόσθετο υπολογισμό ενός λογικού ποσοστού κέρδους.

Οιοσδήποτε παραγωγός της ΕΟΚ εκτιμά ότι ζημιώνεται από την εισαγωγή προϊόντων από την ΚΟΜΕΚΟΝ που είναι ομοειδή με τα δικά του έχει τη δυνατότητα καταγγελίας για εφαρμογή τακτικής νταμπιγκ από το κράτος της ΚΟΜΕΚΟΝ. Παράλληλα πρέπει να προσκομίζονται και σχετικά συγκριτικά στοιχεία από κάποια τρίτη εκτός ΕΟΚ χώρα με οικονομία αγοράς. Στην συνέχεια επιλέγεται η καταλληλότερη χώρα προς σύγκριση. Ακολουθεί η σύγκριση τιμών, η αξία του κόστους κατασκευής του προϊόντος, για την εξαγωγή του τελικού συμπεράσματος σχετικά με την εφαρμογή ή μη πρακτικής νταμπιγκ.

Η άποψη των Δυτικοευρωπαίων όμως είναι ότι το πολυσυζητημένο θέμα επιλογής της τρίτης χώρας είναι άνευ

ουσιώδους σημασίας για την εξακρίβωση της εφαρμογής ντάμπινγκ. Τούτο υποστηρίζεται γιατί ο επιβαλλόμενος δασμός είναι συνήθως χαμηλότερος από το περιθώριο νταμπινγκ και το προσδιορισμένο ποσό επιδότσης και φυσικά δεν γίνεται αποδεκτό από τους Ανατολικούς.

ΤΟ ΑΝΤΙΣΤΑΘΜΙΚΟ ΕΜΠΟΡΙΟ ΕΟΚ-ΚΟΜΕΚΟΝ ΣΕ
ΠΟΛΙΤΙΚΟ-ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΟ ΠΛΑΙΣΙΟ

Η ανταλλαγή αγαθών όχι μόνο μεγιστοποιεί το κέρδος μιας οικονομίας, αλλά επίσης προφυλάσσει το νόμισμά της με την υποβάθμιση της ανάγκης αγοράς ξένου νομίσματος. Συνεπώς οι αντισταθμικές συναλλαγές βοηθούν τις εξαγωγές, διευρύνοντας παράλληλα το φάσμα τους και επιλύουν το πρόβλημα της έλλειψης "σκληρού συναλλάγματος."

Ενώ τα οικονομικά οφέλη από το εμπόριο με ανταλλαγή αγαθών εμφανίζονται βραχυπρόθεσμα, οι πολιτικές συνέπειες γίνονται εμφανείς μακροπρόθεσμα. Έτσι εκτός από τη θετική υπάρχει και η αρνητική πλευρά σε αυτό το είδος εμπορικών συναλλαγών. Σε πολλές περιπτώσεις υπάρχει μετακύλιση του κέρδους προς τους Δυτικούς μετόχους της εγχώριας αγοράς. Η πώληση γίνεται σε περιθωριακές τιμές, οι οποίες με βάση τη μακροχρόνια συμφωνία ανταλλαγής αγαθών, πιέζουν τη σοβιετική παραγωγή, αναστέλλουν την αύξηση της εγχώριας διάθεσης προϊόντων και ελαχιστοποιούν τις εγχώριες επενδύσεις. Καθώς αυτές οι εισαγωγές περιορίζουν την παρούσα ή μελλοντική ντόπια παραγωγή,

είναι καθοριστικές για την οικονομία της ΕΣΣΔ και δεν είναι εύκολα αντικατάστατες από άλλη εγχώρια ή ξένη πηγή. Η εξάρτηση από τις εισαγωγές βρίσκει ριζικά αντίθετο τον GORBACHEV, Μια τέτοια κατάσταση είναι δυνατόν να δημιουργήσει προβλήματα και το συμβαλλόμενο κράτος της Κοινότητας θα μπορούσε να αποδειχθεί επικίνδυνο για άσκηση πίεσης στην εσωτερική και εξωτερική πολιτική, των χωρών της ΚΟΜΕΚΟΝ αν ποτέ απειλούσε ξαφνική διακοπή των εμπορικών του συναλλαγών με το αντισυμβαλλόμενο κράτος του "υπαρκτικού σοσιαλισμού".

Απο την άλλη πλευρά, υποστηρίζεται ότι κατά την ανταλλαγή εμπορευμάτων οι δυτικο-ευρωπαϊκές χώρες, αυξάνοντας τον ανταγωνισμό μεταξύ τους στην προσπάθεια επίτευξης ευνοϊκότερων εμπορικών συμφωνιών με τα κράτη-μέλη της ΚΟΜΕΚΟΝ, παρέχουν σ'αυτά τη δυνατότητα σύναψης ιδιαίτερα ευνοϊκών συμβάσεων. Αλλά οι Οργανώσεις Εξωτερικού Εμπορίου των χωρών της ΚΟΜΕΚΟΝ εκμεταλλεύονται επίσης και τα οικονομικά συμφέροντα που θέτουν οι μεγάλες Δυτικο-ευρωπαϊκές επιχειρήσεις πολλές φορές σε προβλήματα με τα κράτη όπου εδρεύουν. Αν λοιπόν οι καπιταλιστικές χώρες μπορούσαν να σταματήσουν την εξαγωγή αγαθών σε χώρες της ΚΟΜΕΚΟΝ, αυτό θα σήμαινε ότι οι επιχειρήσεις τους θα έπρεπε να πωλούν αυτά τα προϊόντα κάπου αλλού ίσως και με ζημία. Οι κυβερνήσεις όμως των κρατών-μελών της ΕΟΚ καθώς είναι πολύ προσεκτικές, κάθε άλλο παρα την αναστάτωση των επιχειρήσεών τους επιθυμούν.

Παρόμοια προβλήματα απο την άλλη πλευρά υπάρχουν και στην ΚΟΜΕΚΟΝ. Θα ήταν δυνατό να υποστηριχθεί μάλιστα ότι ο ανταγωνισμός μεταξύ κρατών-μελών και Ο.Ε.Ε. έχει οξυνθεί κατά την τελευταία τριετία.

Καθώς τα κύριο σοβιετικά εξαγόμενα αγαθά για τη πληρωμή των εισαγωγών είναι η αμμωνία, το πετρέλαιο και το φυσικό αέριο, τα οποία επίσης χρησιμοποιούνται για την δημιουργία λιπασμάτων για τα σιτηρά και σαν διεθνείς μορφές ενέργειας στην βιομηχανική παραγωγή, είναι φυσικό να δημιουργείται κάποιος φόβος για τις πιθανές συνέπειες απο μια ξαφνική διακοπή της αγροτικής και βιομηχανικής απόδοσης. Η άποψη αυτή είχε πρώτα ειπωθεί απο τις ΗΠΑ που υποστηρίζουν πιο συγκεκριμένα ότι το εμπόριο με ανταλλαγές αγαθών, το οποίο δεν διέπεται απο κανονισμούς, αλλά συνεχώς διευρύνεται, θα ήταν σε θέση να οδηγήσει σε πλήρη εξάρτηση απο τις Σοβιετικές εξαγωγές. Κρίνοντας όμως αντικειμενικά αυτή την άποψη την θεωρούμε υπερβολική, διότι οι εμπορικές σχέσεις ΕΟΚ-ΚΟΜΕΚΟΝ αποτελούν μόνον το 7 % του συνόλου του εξωτερικού Κοινοτικού Εμπορίου.

Η γειτνίαση της ΕΟΚ με την ΚΟΜΕΚΟΝ καθιστά τη πρώτη ως την πλέον συμφέρουσα προμηθευτική αγορά τεχνολογικού εξοπλισμού. Εξ' άλλου και το εύρος του συνόλου της αγοράς των χωρών της Ανατολικής Ευρώπης προσφέρει την ευκαιρία για βελτίωση της Κοινοτικής θέσης στον διεθνή ανταγωνισμό. Απο μόνη της βέβαια η γειτνίαση δεν καθιστά τα κράτη του υπαρκτού σοσιαλισμού και απολλειστικούς πελάτες των Δυτικοευρωπαϊκών επιχειρήσεων.

Απαιτείται συνεχής προσπάθεια για την ανάπτυξη ισχυροτέρων οικονομικών δεσμών και τη σύσφιξη του συνόλου των σχέσεων μεταξύ των δύο οργανισμών. Στα πλαίσια αυτής της προσπάθειας, απο το θετικό αποτέλεσμα της οποίας θα ωφεληθούν και οι δύο πλευρές, σε ανταλλαγμα για τη Δυτικο-ευρωπαϊκή βοήθεια στην κατασκευή του αγωγού φυσικού αερίου απο τη Σιβηρία προς τη Δύση, η ΕΣΣΔ συμφώνησε να διπλασιάσει την παροχή αερίου προς την Κοινότητα. Τότε αναγγέλθηκε οτι αυτός ο διακανονισμός θα απομάκρυνε την Δ. Ευρώπη απο τη σύμπραξη στα ενεργειακά θέματα με τη Β. Αμερική. Θα καθύθυνε έτσι τις χώρες μέλη της Κοινότητας προς μια περισσότερο "φυσική" ενεργειακή συμμαχία με τη Σοβιετική Ένωση.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΙΣ ΕΜΠΟΡΙΚΕΣ ΣΥΚΑΛΛΑΓΕΣ

ΕΟΚ - ΚΟΜΕΚΟΝ

Ο κ. GOREACHEV ανέλαβε να αντιμετωπίσει μια σειρά προβλημάτων και να βελτιώσει το οικονομικό σύστημα της χώρας του. Η έλλειψη τεχνογνωσίας απαραίτητης για την ποιοτική αναβάθμιση των προϊόντων, η χρόνια αγκύλωση του μηχανισμού παραγωγής, τα τεράστια ελλείματα των ισοζυγίων πληρωμών και η μη μετατρεψιμότητα του ρούβλιου σκιαγραφούν τη μορφή της Σοβιετικής Ένωσης. Το πλήθος και το μέγεθος των προβλημάτων δεν θα πρέπει να δημιουργούν την εντύπωση οτι η προσπάθεια αναδόμησης της ΕΣΣΔ από τον ηγέτη της είναι ακατόρθωτη. Απλά πρέπει να κάνουν σαφές οτι αυτή η προσπάθεια έχει πολύ δρόμο ακόμη εμπρος της, διότι μόλις τώρα άρχισε.

Στην περίπτωση επιτυχίας όμως, με βάση την Σοβιετική Ένωση, η ΚΟΜΕΚΟΝ, δεδομένης και της παράλληλης αναδόμησης που ήδη άρχισε και στα άλλα κράτη-μέλη της, θα πλησιάσει ακόμη περισσότερο την ΕΟΚ.

Αν και οι δύο οργανισμοί κινούνται σε διαφορετικά οικονομικά συστήματα, οι μεν Δυτικοευρωπαίοι σταθεροί στο καπιταλιστικό σύστημα, τα μεν Ανατολικοευρωπαϊκά κράτη με την αναδόμηση που κάνουν αγγίζουν την σοσιαλιστική κοινωνία, υπάρχει το έναυσμα για μια πιο στενή συνεργασία ανάμεσα στο Δυτικό και τον Ανατολικό κόσμο. Αυτό φαίνεται από τα αποτελέσματα στις 25.6.88 στο Λουξεμβούργο όπου ΕΟΚ και ΚΟΜΕΚΟΝ υπέγραψαν κοινή δήλωση για την αμοιβαία αναγνώριση και την σύναψη επίσημων σχέσεων μεταξύ τους. Αυτό σημαίνει ότι ξεπερνούνται ορισμένα στερεότυπα που διαμορφώθηκαν για διαφορετικούς λόγους στις δύο πλευρές όπως εκείνα της "αυτάρκειας" και της "αποκλειστικότητας".

Ό,τι επιχειρείται να αξιοποιηθεί για κοινό όφελος οι σχέσεις της παραγωγής, πιο συγκεκριμένα οι εμπορευματικές σχέσεις και γενικώτερα οι σχέσεις που υπάρχουν στα δυο κοινωνικοοικονομικά συστήματα.

Από πολιτικο-οικονομική άποψη η ίδια η συμφωνία ΕΟΚ-ΚΟΜΕΚΟΝ σημαίνει:

Οτι γίνεται αποφασιστικό βήμα, για να κλείσει ένα τεράστιο κεφάλαιο της πολιτικής αλλά και της οικονομικής ιστορίας και συγκεκριμένα το μελανό σημείο που σφράγισε εκείνο το κεφάλαιο, την πολιτική του ψυχρού πολέμου. Οτι αναπτύσσεται το επενδυτικό κλίμα και μέσα σ' αυτό το πλαίσιο ικανοποιούνται οι επιδιώξεις των

επιχειρηματικών κύκλων, και αναπτύσσεται η αλληλογνωριμία, αλληλοκατανόηση και φιλία των λαών της ηπείρου. Φυσικά πιστεύεται ότι θα υπάρξουν άλλες συμφωνίες τετοιας μορφής, σύγκλισης των δύο οικονομικών οργανισμών, λόγω της μεταρρυθμιστικής τάσης που πραγματοποιείται στον Ανατολικό κόσμο.

Η ένωση των δυο Γερμανιών που μέχρι τώρα αποτελούσε ασυμφωνία των οικονομικών κοινοτήτων είναι σε θέση να αποτελέσει τον συνδετικό κρίκο των δύο οργανισμών, και μια πρόσφατη βοήθεια των κρατών-μελών της ΕΟΚ προς τα κράτη-μέλη της ΚΟΜΕΚΟΝ με παράλληλη ίδρυση μιας Ευρωπαϊκής Τράπεζας ώστε να μπορέσει να ξεπεραστεί η κρίση στους κόλπους της ΚΟΜΕΚΟΝ αποτελεί ζωντανό όραμα της επίτευξης και της αναγκαιότητας που υπάρχει για την δημιουργία της Πανευρωπαϊκής Ένωσης.

ΟΟΣΑ ΚΑΙ Ε.Κ.

I ΕΙΣΑΓΩΓΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ

Τα τελευταία χρόνια έχουν υπάρξει δυο παράλληλες αναπτύξεις-κλειδιά στην παγκόσμια σκηνή όπου άμεσα απεικονίζεται η παρούσα σημασία του ΟΟΣΑ και η δυνατότητά του να ενεργεί σαν εστία διεθνών συνδιαλλαγών.

Κατα πρώτο λόγο οι πλουσιότερες χώρες του κόσμου έχουν αναγνωρίσει την συνεξάρτηση των οικονομικών τους και την αναγκαιότητα του συντονισμού της οικονομικής πολιτικής τους.

Αποτέλεσμα αυτών των καταστάσεων είναι η οργάνωση των συναντήσεων των 7 βιομηχανικών χωρών που εκπροσωπούνται είτε από τους υπουργούς οικονομικών και τους διοικητές κεντρικών τραπεζών, είτε από τους αρχηγούς των κρατών ή των κυβερνήσεων.

Κατα δεύτερο λόγο, παρατηρούμε ότι ένα όλο και αυξανόμενο σημαντικό μέρος στην παγκόσμια οικονομία επηρεάζεται από τις νέες βιομηχανικές χώρες (I) ειδικότερα τους "τέσσερις δράκοντες" της Απω Ανατολής, στους οποίους το ουσιαστικό μερίδιό τους στο παγκόσμιο εμπόριο δεν αρμόζει με το καθεστώς που απολαμβάνουν μεταξύ των άλλων εμπορικών δυνάμεων, ούτε αντανακλάται στην έκταση που αντίκειται με βάση τους κανόνες του διεθνούς εμπορίου.

Σημ. (I) Μέσα στους "τέσσερις δράκοντες" της Απω Ανατολής συμπεριλαμβάνονται η Βραζιλία και το Μεξικό.

Τα τρέχοντα γεγονότα, εξελίξεις και σκέψεις στην Ε.Κ. κυριαρχούνται από την προοπτική της εγκαθίδρυσης μιας κοινής αγοράς κατά το τέλος του 1992.

Κάτω από αυτές τις συνθήκες ένα πρόγραμμα έχει προταθεί για τη μεταφορά εξουσιών από τα κράτη-μέλη στη Κοινότητα όπως και για άλλα ενδιαφέροντα ζητήματα (κινήσεις κεφαλών, υπηρεσίες, κ.ο.κ.).

Αυτή η κατάσταση δεν έχει αφήσει ανεπηρέαστες τις σχέσεις μεταξύ των κρατών-μελών της Ε.Κ. και του ΟΟΣΑ που έχουν υπάρξει κάποιες δεσμεύσεις στα πλαίσια της εργασίας του τελευταίου.

Μια ανασκόπηση των σχέσεων ανάμεσα στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα και τον Οργανισμό Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης κρίνεται ότι πρέπει να είναι ενδιαφέρουσα.

II ΔΟΜΗ ΚΑΙ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΕΣ ΤΟΥ ΟΟΣΑ

Ο Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (OECD) ιδρύθηκε στο Παρίσι στις 30 Σεπτεμβρίου 1961, αντικαθιστώντας τον Οργανισμό Ευρωπαϊκής Οικονομικής Συνεργασίας (OEEC). Ο ΟΕΟΣ ιδρύθηκε το 1948 για να διαχειριστεί το σχέδιο Μάρσαλ και για να οργανώσει μέτρα συνεργασίας για την αναδιάρθρωση των ευρωπαϊκών οικονομιών που είχαν καταστραφεί κατά το Β' Παγκόσμιο Πόλεμο. Στη διάρκεια της δεκαετίας του '50, ο ΟΕΟΣ, προσπάθησε να προβάλλει ένα μακροπρόθεσμο πρόγραμμα ολοκλήρωσης, βασισμένο στη δημιουργία μιας μεγάλης ευρωπαϊκής ζώνης ελεύθερων συναλλαγών. Αλλά όλη αυτή η προσπάθεια ναυάγησε πρώτα από την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας και ύστερα από τη δημιουργία της Ευρωπαϊκής Ζώνης Ελεύθερων Συναλλαγών (EFTA) όπου και οι δύο αυτοί οργανισμοί αποτελούνταν από κράτη-μέλη του ΟΕΟΣ.

Απο την ίδρυσή του ο ΟΟΣΑ συμπεριέλαβε τα 18 κράτη-μέλη του ΟΕΟΣ (I) καθώς επίσης τις ΗΠΑ, Καναδά, Ιαπωνία, Φινλανδία, Αυστραλία, και Νέα Ζηλανδία. Η Γιουγκοσλαβία έχει ένα ειδικό καθεστώς σχέσεων με τον Οργανισμό.

Σημ. (I) Γερμανία, Αυστρία, Βέλγιο, Δανία, Ιαπωνία, Γαλλία, Ελλάδα, Ιρλανδία, Ισλανδία, Ιταλία, Λουξεμβούργο, Νορβηγία, Ολλανδία, Πορτογαλία, Ηνωμένο Βασίλειο, Σουηδία, Ελβετία και Τουρκία.

Στις μέρες μας ο ΟΟΣΑ λειτουργεί σαν ένα FORUM για τις οικονομίες κρατών.

Οι καταστατικοί σκοποί του ΟΟΣΑ είναι η επιδίωξη του υψηλότερου και υγιέστερου δυνατού ρυθμού οικονομικής μεγέθυνσης των μελών του, αλλά και τρίτων χωρών, διασφάλιση υψηλού επιπέδου απασχόλησης, ανύψωση του επιπέδου ζωής, διατήρηση χρηματοδοτικής σταθερότητας, ανάπτυξη των διεθνών συναλλαγών σε πολυεθνική βάση με κατάργηση των διακρίσεων και σεβασμό των υποχρεώσεων (άρθρο I του Συμφώνου).

Οι δομές και οι μέθοδοι εργασίας του ΟΟΣΑ είναι πολύ εύκαμπτοι. Το Συμβούλιο είναι το ανώτατο όργανο σε μια συνέλευση, φέρνει σ'επαφή τους αντιπροσώπους όλων των κρατών-μελών, οι συνεδριάσεις μπορούν να παρακολουθούνται είτε από τους υπουργούς, είτε από τους μόνιμους αντιπροσώπους. Σ'αυτές τις συναντήσεις παρίσταται και ο Γενικός Γραμματέας του Συμβουλίου. Οποιαδήποτε και να είναι η κατάσταση και η θέση των παρευρισκόμενων οι οποίοι συμμετέχουν στις διαδικασίες των συναντήσεων της επιτροπής, οι εξουσίες του Συμβουλίου δε διαφοροποιούνται. Το Συμβούλιο επίσης διευθύνει τις εργασίες των τμημάτων του Οργανισμού, συντονίζει τις δραστηριότητες τους και καθορίζει τον προϋπολογισμό.

Συνοδεύεται και από μια Εκτελεστική επιτροπή από 14 μέλη που συναντούνται μεταξύ τους σε ετήσια βάση.

Έχει επίσης το δικαίωμα να δημιουργεί επιτροπές και άλλα τμήματα που πιστεύει ότι είναι απαραίτητα για

την ολοκλήρωση των σκοπών του οργανισμού.

Ο ΟΟΣΑ έχει ένα ποικίλο αριθμό απο εξειδικευμένες επιτροπές που αποτελούνται απο αντιπροσώπους των κρατών-μελών. Ο σκοπός αυτών των επιτροπών είναι ειδικός και σε συγκεκριμένους τομείς ο καθένας έχοντας τη δυνατότητα σύγκλισης διυπουργικών συναντήσεων για την εξέταση προβλημάτων κοινού ενδιαφέροντος, επιδιώκοντας να βρουν λύσεις όσο το δυνατόν μεγαλύτερης αποδοχής, σε αντίστοιχες περιοχές αρμοδιοτήτων.

Ένεκα της υπεύθυνης σημασίας του στη διαδικασία της συνάντησης της "ομάδας των 7" μια απο τις σημαντικότερες επιτροπές του οργανισμού είναι η Επιτροπή Οικονομικής Πολιτικής της οποίας η Εργαζόμενη Ομάδα Νο 3, η οποία έχει καθήκον να μελετά μέτρα που σκοπεύουν στην επιτευξη μιας καλύτερης ισορροπίας στις συνθήκες των διεθνών πληρωμών, συμβουλεύει πάνω σε μια εμπιστευτική βάση την ανάπτυξη στο νομισματικό και οικονομικό τομέα των ΙΟ (Ι) πλουσιότερων κρατών. Εκτός απο τους αντιπροσώπους των χωρών που συμπεριλαμβάνονται, συναντήσεις αυτής της επιτροπής παρακολουθούνται και απο την Επιτροπή των Ευρωπαϊκών Κοινοτήτων.

Το Συμβούλιο μπορεί να υιοθετεί αποφάσεις, συμφωνίες, συστάσεις, προτάσεις και ψηφίσματα. Οι αποφάσεις είναι δεσμευτικές, για όλα τα κράτη-μέλη τα

Σημ. (Ι) Δ.Γερμανία, Καναδάς, ΗΠΑ, Γαλλία, Ιταλία, Ιαπωνία, Ολλανδία, Ηνωμένο Βασίλειο, Σουηδία και Ελβετία.

οποία είναι υποχρεωμένα να τις εφαρμόζουν αφού οι συνθήκες των θεσμικών τους διαδικασιών έχουν ικανοποιηθεί. Συστάσεις απευθύνονται στα μέλη, άλλες κυβερνήσεις και διεθνείς οργανισμούς και εφαρμόζονται από αυτά εάν μόνο πιστεύουν ότι είναι κατάλληλα για την εφαρμογή τους.

Οι προτάσεις που αφορούν την εξέλιξη των εργασιών του οργανισμού συμπεριλαμβάνουν απαιτήσεις υποχρεώνοντας τα κράτη-μέλη να τις προμηθεύσουν.

Τελικά το Συμβούλιο είναι εκείνο που μπορεί να αποφασίζει για Συμφωνίες με τα μέλη του, με τα κράτη μη μέλη του και για διεθνείς οργανισμούς.

Επίσης σε ειδικές περιπτώσεις όταν ο οργανισμός δεν αποφασίζει ομόφωνα, η λήψη των αποφάσεων και η πραγματοποίηση των συστάσεων υπόκειται στην αποδοχή όλων των μελών του.

Εντούτοις η αποχή ενός μέλους δεν εμποδίζει την υιοθέτηση μιας απόφασης ή σύστασης, η οποία σ' αυτή την περίπτωση είναι εφαρμόσιμη σε όλα τα μέλη, εκτός από τα μέλος που απείχε.

Όσον αφορά το καθεστώς της Γιουγκοσλαβίας, η συμφωνία η οποία επήλθε ανάμεσα στον ΟΟΣΑ και τη Γιουγκοσλαβία στις 28.10.1961 παρέχει το δικαίωμα στην τελευταία να αντιπροσωπεύεται από ένα παρατηρητή στις συνεδριάσεις του Συμβουλίου και σε όλα τα επιμέρους σώματα του οργανισμού με κάποιες εξαιρέσεις όμως.

Οι Γιουγκοσλαβικοί αντιπρόσωποι συμμετέχουν σε ίσο

επίπεδο με τους αντιπροσώπους των κρατών-μελών σε διάφορες περιοχές εξειδίκευσης.

Η Γιουγκοσλαβική κυβέρνηση μπορεί επίσης να συμμετάσχει σε πολλά από τα σχέδια που συμπεριλαμβάνονται στα λειτουργικά προγράμματα του οργανισμού.

Οι περιοχές στις οποίες δραστηριοποιείται ο ΟΟΣΑ είναι τρεις:

α) πληροφόρηση, β) συντονισμός, και γ) ανάπτυξη.

α) Όσον αφορά την πληροφόρηση ο ΟΟΣΑ συγκεντρώνει στατιστικές και προετοιμάζει πρόβλεψεις οικονομικού περιεχομένου.

Στον τομέα των στατιστικών η Γραμματεία του ΟΟΣΑ λειτουργεί ως μια τράπεζα δεδομένων. Συλλέγει μακρο-μικροοικονομικά δεδομένα από τις κυβερνήσεις τα μοιράζει στα μέλη της και όταν είναι κατάλληλα για δημοσίευση, τα εκδίδει.

Ο Οργανισμός ενθαρρύνει τα κράτη-μέλη του να ανοίγουν εθνικούς λογαριασμούς, να αναπτύσσουν τους οικονομικούς δείκτες τους, και να επεξεργάζονται τις διάφορες οικονομικού περιεχομένου στατιστικές. Τα διαθέσιμα στοιχεία που βοηθούν τις αναπτυσσόμενες χώρες είναι επίσης βασισμένα στο σύστημα που έχει δημιουργηθεί από τον ΟΟΣΑ.

Όσον αφορά τις δραστηριότητες πρόβλεψης, η Γραμματεία του ΟΟΣΑ ετοιμάζει όλα τα κράτη-μέλη βραχυπρόθεσμης διάρκειας σχέδια που σχετίζονται με βασικές μακροοικονομικές μεταβλητές. Αυτά τα σχέδια εκδίδονται δύο φορές το χρόνο στο "ECONOMIC PERSPECTIVES".

Επίσης γίνονται συμβιβάσιμα με τις οικονομικές τάσεις στις χώρες της περιοχής του ΟΟΣΑ καθώς και στον υπόλοιπο κόσμο καθ'ολοκληρίαν. Ο ΟΟΣΑ βασίζει τις αποφάσεις του σε οικονομετρικά μοντέλα, όπως και σε μια ποιοτική ανάλυση της διεθνούς κατάστασης. Οι αποτελεσματικές προβλέψεις είναι εξαιρετικά πολύτιμες διότι μπορούν να δώσουν τη δυνατότητα είτε να "παγώσουν" μια δυνητική εκρηκτική κατάσταση, είτε να εισάγουν διορθωτικά μέτρα για τη πρόληψη των προβλεπόμενων καταστάσεων.

β) Οι δραστηριότητες του ΟΟΣΑ στον τομέα του οικονομικού συντονισμού είναι σημαντικές, όταν σχετίζονται με την ευθυγράμμιση των οικονομικών πολιτικών και τη διαπραγμάτευση των διεθνών συμφωνιών.

Ο ΟΟΣΑ παρέχει ένα πλαίσιο για συντονισμό, καταγράφει ένα κατάλογο με όλα τα έγγραφα ή τα μέτρα που έχουν παρθεί από τις κυβερνήσεις-μέλη σε μια προσπάθεια για την επίλυση των αντιμετωπιζόμενων προβλημάτων. Όλοι οι υπουργοί παρέχουν κάποια δεδομένα-κλειδιά που αφορούν τις δραστηριότητές τους, που με άλλα λόγια αυτό σημαίνει ότι η κάθε χώρα είναι σε θέση να αναλύει και να αναλύεται η επιδιώκουσα πολιτική από τους εταίρους της. Επιπροσθέτως η Γραμματεία ετοιμάζει κάθε χρόνο μια αναφορά για την υπάρχουσα οικονομική κατάσταση και για την πολιτική που επιδιώκεται από κάθε κράτος-μέλος και επίσης εκφράζει κριτικές και προωθεί διάφορες συστάσεις.

Οι κυβερνήσεις-μέλη συχνά χρησιμοποιούν τις συνα-

ντήσεις του ΟΟΣΑ για να εκφράσουν μια κοινή θέση σε ευρεία διεθνή ζητήματα.

Οι διάφορες επιτροπές βοηθούμενες του Συμβουλίου είναι ειδικότερα χρήσιμες στην παροχή ευκαιριών για διάλογο και έρευνα.

Οι συναντήσεις της Επιτροπής Οικονομικής Πολιτικής έχουν μια προκαθορισμένη επίδραση στην πολιτική που ακολουθείται στα κράτη-μέλη.

Ενώ επανατοποθετούνται οι δεσμεύσεις γύρω από την οικονομία της αγοράς προσπαθείται από τα μέλη του ΟΟΣΑ η ανάπτυξη μιας "πολιτικής συντονισμού" σε διάφορες περιοχές (νομισματική συνδιαλλαγή, ενεργειακή πολιτική, κ.ο.κ.). Οι συναντήσεις των επιτροπών αναντίρρητα παρέχουν μια ευκαιρία για μεταξύ τους συνεννοήσεις και συντονισμό της πολιτικής για πιθανή ακολουθώς εξέταση των κρατών - μελών.

Ο συντονισμός της οικονομικής πολιτικής είναι απαραίτητος χρήσιμος για την εναρμόνιση της νομοθεσίας, για τον προσδιορισμό των παγκόσμιων οικονομικών προβλημάτων και την πιθανή επίλυσή τους και τις αποφάσεις πάνω σε σωστές προσεγγίσεις όσον αφορά τις σχέσεις με τρίτες χώρες.

Όσο και οι διεθνείς συμφωνίες να είναι αξιόλογες το Συμβούλιο μπορεί να υιοθετεί αποφάσεις που δεσμεύουν τις κυβερνήσεις-μέλη.

Ιδιαίτερο ενδιαφέρον παρουσιάζουν δύο αποφάσεις που αφορούν την απελευθέρωση του εμπορίου, υιοθετήθηκαν το 1961 και εισάγουν δυο κατευθυντήριους παραλλήλους κώδικες πάνω στην απελευθέρωση της κίνησης κεφαλαίων.

Γενικά το Συμβούλιο μπορεί επίσης να εκδίδει συστάσεις που δεν είναι νομικά δεσμευτικές.

Ο ΟΟΣΑ εκδίδει διακηρύξεις λιγότερο επίσημες, που συνήθως εκφράζουν τις πολιτικές ευχές των κυβερνήσεων μελών.

Η διακήρυξη του 1976 πάνω στις διεθνείς επενδύσεις και τις πολυεθνικές εταιρείες, έβαλαν τις βάσεις για συζητήσεις που οδήγησαν στην υιοθέτηση μιας σειράς αποφάσεων πάνω στις αρχές για τις πολυεθνικές και τη διαχείρησή τους σε εθνικό επίπεδο και για τις διεθνείς επενδύσεις.

Τελικά όμως, όπως στην περίπτωση της συμφωνίας του 1978 πάνω στις εξαγωγές επι πιστώσει, που η Ευρωπαϊκή Κοινότητα είναι μέλος, μερικά ή όλα από τα κράτη-μέλη μπορούν να διαπραγματεύονται διεθνείς συμφωνίες υπό την αιγίδα του ΟΟΣΑ.

γ) Τις εργασίες του ΟΟΣΑ στον τομέα της ανάπτυξης μπορούμε να τους χωρίσουμε σε δύο τομείς:

Πρώτον την είσπραξη τόκου μέσα από αναπτυξιακές φόρμες κατάλληλες για δυτικές οικονομίες και κατα δεύτερο την παροχή βοήθειας των αναπτυσσομένων χωρών.

Όσον αφορά τις δυτικές οικονομίες ο ΟΟΣΑ πρωταρχικά αποβλέπει σε ζητήματα ποιότητας. Η Διεθνής Αντιπροσωπεία Ενέργειας (IEA) και η Πυρινική Αντιπροσωπεία Ενέργειας (NEA) που είναι επιμέρους σώματα του ΟΟΣΑ και η Επιτροπή Περιβάλλοντος είναι τα κύρια όργανα αυτού του τομέα.

Ως προς βοήθεια στις αναπτυσσόμενες χώρες το κύριο όργανο είναι η Επιτροπή Αναπτυξιακής Υποστήριξης (DAC),

όπου 18 κράτη-μέλη και η Ευρωπαϊκή Κοινότητα αντιπροσωπεύονται. Ο σκοπός της Ε.Α.Χ. είναι ο συντονισμός σε μια βάση εξέλιξης της πολιτικής βοήθειας που επιδιώκεται από τα μέλη του ΟΟΣΑ, σε σχέση με τις χώρες του τρίτου κόσμου.

Επίσης εκδίδει συστάσεις στις βάσεις της πληροφόρησης που λαμβάνει από τα κράτη-μέλη του. Η προσπάθεια βοήθειας καλύπτεται σε είδος (τρόφιμα, διοίκηση, υπηρεσίες, τεχνική βοήθεια όπως επίσης και οικονομική υποστήριξη- δωρεές, δημόσια και ιδιωτικά δάνεια).

Όμως με εξαίρεση ελάχιστα κράτη, η επίσημη αναπτυξιακή βοήθεια του ΟΟΣΑ στον τομέα της χρηματοδότησης, είναι πολύ πιο κάτω από τους στόχους που έχουν τεθεί. Ο ΟΟΣΑ έχει επίσης δημιουργήσει ένα Κέντρο Ανάπτυξης, που είναι αυτόνομο σώμα, όπου όλα τα κράτη μέλη ανήκουν εκτός της Νέας Ζηλανδίας.

Το κέντρο σχεδιάζει να προσαρμόσει το οικονομικό "KNOW HOW" και την πεύρα των ανεπτυγμένων χωρών στις συνθήκες των αναπτυσσομένων.

Τα σχέδια του ΟΟΣΑ είχαν συναντήσει ένα διαφορετικό βαθμό επιτυχίας. Πάντως τα αποτελέσματα που επιτυγχάνθηκαν στον τομέα της αναπτυξιακής βοήθειας είναι κάπως φτωχά.

Ο ΟΟΣΑ αναμφίβολα συνέφερε αξιόλογα στην εναρμόνιση της οικονομικής πολιτικής των κρατών-μελών του. Επιπλέον έχει κάνει πολλά για να προάγει την εξέλιξη και την οικονομική ανάπτυξη στο δυτικό κόσμο.

Οι κανόνες ομοθυμίας, η απουσία νομίμων κανόνων

που να έχουν δεσμευτική εξουσία στα κράτη-μέλη, η οικονομική κρίση που παροξύνει τον ανταγωνισμό ανάμεσα στις οικονομίες - όλες αυτές οι αδυναμίες μειώνουν την αποτελεσματικότητα του ΟΟΣΑ στην υποστήριξη των προτάσεών του για διάδοση των πληροφοριών, την ενθάρρυνση του συντονισμού και της ομοφωνίας ανάμεσα στις ανεπτυγμένες χώρες.

III ΒΕΒΩΤΕΡΙΚΕΣ ΣΧΕΣΕΙΣ ΤΟΥ ΟΟΣΑ

Ο ΟΟΣΑ έχει τη δυνατότητα να διαπράττει συμφωνίες, να εγκαθιδρύει και να διατηρεί σχέσεις με μη μέλη-κράτη και διεθνείς οργανισμούς και επίσης να τους καλεί να συμμετέχουν στις δραστηριότητές του.

Ο ΟΟΣΑ διατηρεί επίσημες σχέσεις με πολλά από τα όργανα των Ηνωμένων Εθνών, το Διεθνές Γραφείο Εργασίας, την UNESCO, την UNCTAD καθώς επίσης και με άλλους οργανισμούς όπως ο GATT, η Παγκόσμια Τράπεζα και ο Οργανισμός Αμερικανικών Κρατών. Μέσα στο πλαίσιο ορισμένων ειδικών δραστηριοτήτων, επίσης στενές σχέσεις συνεργασίας με μερικά από αυτά τα σώματα καθώς και με άλλα όπως είναι το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο (IMF) και την Τράπεζα Διεθνών Πληρωμών (BIS). Ένας αντιπρόσωπος από το ΔΝΤ και τη ΤΔΠ έχουν δικαίωμα να παρακολουθούν τις συναντήσεις της υπεύθυνης επιτροπής για νομισματικά και συναλλαγματικά θέματα. Ο GATT έχει καθιερώσει παρατηρητή στην ομάδα εργασίας Νο I που ασχολείται, πάνω στον ανταγωνισμό και το διεθνές εμπόριο και η Παγκόσμια Τράπεζα

είναι ένα πλήρες μέλος του Κοινσόρτσιουμ για την Τουρκία.

Η Ευρωπαϊκή Ζώνη Ελευθέρων Συναλλαγών (ΕΕΖΑ) - της οποίας όλα τα μέλη είναι Ευρωπαϊκές χώρες του ΟΟΣΑ - αντιμετωπίζονται σαν μια ειδική περίπτωση στη δυνατότητα της εξέτασης στο δικαίωμα της αντιπροσώπευσης στις συναντήσεις του ΟΟΣΑ.

Έπειτα από συμφωνία που αποφασίστηκε το 1962, μια ειδική σχέση υπάρχει ανάμεσα στον οργανισμό και το Συμβούλιο της Ευρώπης.

Κάθε χρόνο το Κοινοβουλευτικό Σώμα του Συμβουλίου της Ευρώπης αφιερώνει μια μέρα στη συζήτηση των δραστηριοτήτων του ΟΟΣΑ.

Η συζήτηση διεξάγεται κατά την περίοδο του Φθινοπώρου και παρακολουθείται από το Γενικό Γραμματέα και από τους Κοινοβουλευτικούς αντιπροσώπους των χωρών του ΟΟΣΑ που δεν είναι μέλη του Συμβουλίου της Ευρώπης (Αυστραλία, Καναδάς, Φιλανδία, Ιαπωνία, ΗΠΑ και Νέα Ζηλανδία).

Επιπλέον στην αναφορά της υπεύθυνης επιτροπής για οικονομικά και αναπτυξιακά θέματα, παρουσιάζονται γνώμες από άλλες συναθροίσεις επιτροπών πάνω στις δραστηριότητες του ΟΟΣΑ, μέσα στη σφαίρα των ικανοτήτων τους.

Γύρω από τις σχέσεις με μη μέλη-κράτη, είμαστε μάρτυρες στην απαρχή μιας κάποιας συμμετοχής στις διεργασίες του οργανισμού από δύο νέες βιομηχανοποιημένες χώρες, το Μεξικό και τη Νότια Κορέα.

Μία επιτροπή υπεύθυνη για τη βελτίωση των σχέσεων ανάμεσα στην Επιτροπή Χάλυβα και το Μεξικό υπάρχει από το 1982, και μια ομάδα για να διευκολύνει τις επαφές ανάμεσα στην ομάδα εργασίας Νο 6 του Συμβουλίου - που αφορά τη ναυπηγική - και τη Νότια Κορέα, έχει τεθεί σε λειτουργία από το 1986.

IV ΣΧΕΣΕΙΣ ΑΝΑΜΕΣΑ ΣΤΟΝ ΟΟΣΑ ΚΑΙ ΤΗΝ Ε.Κ.

Από τη στιγμή της ίδρυσής της η Ευρωπαϊκή Κοινότητα ήταν πολύ πιο φιλόδοξη στα σχέδιά της για ολοκλήρωση, από ότι ήταν ο ΟΟΣΑ.

Πράγματι, η βασική επιδίωξη της Κοινότητας ήταν η μεταφορά των εξουσιών από τις "Πολιτείες μέλη" σε υπερεθνικό ινστιτούτο. Αν και υπήρξαν δοκιμαστικές κινήσεις κατά τη διάρκεια της προσπάθειας για ολοκλήρωση στον τομέα της πολιτικής και της άμυνας ο οικονομικός τομέας ήταν αυτός που η Κοινότητα υπήρξε ιδιαίτερα επιτυχής αποσκοπώντας στη δημιουργία μίας κοινής αγοράς.

Αν και αυτή η αγορά περιορίστηκε στον άνθρακα και το χάλυβα (ΕΚΑΧ) πρώτα, οι συνθήκες της Ρώμης διευρίναν τους σκοπούς της επιβλέποντας έτσι, στην εγκαθίδρυση μίας τελωνειακής ένωσης, την καθιέρωση μίας κοινής πολιτικής και την ίδρυση της Ευρωπαϊκής Κοινότητας Ατομικής Ενέργειας.

Η πρόοδος που έγινε στην κατεύθυνση της νομισματικής ολοκλήρωσης - δια μέσου της εκπλήρωσης του ευρωπαϊ-

κού νομισματικού συστήματος και την τρέχουσα κίνηση προς την κατεύθυνση της εγκαθίδρυσης μιας κοινής αγοράς, είναι η ολοκλήρωση της πορείας:

Η εγκαθίδρυση της κοινής αγοράς θα είναι ένα από τα πρωταρχικά κατορθώματα μιας Κοινής Δράσης, μια νέα συνθήκη η οποία άρχισε να ισχύει από το 1987 και που αποσκοπεί στην εξωτερική πολιτική συνεργασίας ανάμεσα στα μέλη της Κοινότητας, με σκοπό το βαθμιαίο μετασχηματισμό των διαπολιτειακών σχέσεων αναπτύσσοντας κατ'αυτόν τον τρόπο την Ευρωπαϊκή ενοποίηση.

Όλα τα κράτη-μέλη της Ευρωπαϊκής κοινότητας - που από την ίδρυσή της συμπεριλαμβάνοντουσαν έξι μέλη του ΟΟΣΑ - έχουν υπογράψει τη συνθήκη του ΟΟΣΑ το 1961. Επιτυχείς επεκτάσεις της Κοινότητας εισήγαγαν ένα νέο αριθμό ιδρυτικών μελών του ΟΟΣΑ.

Οι σχέσεις ανάμεσα στην Ε.Κ. και τον ΟΟΣΑ έχουν εξελιχθεί στις βάσεις μιας αμοιβαίας επιθυμίας για συνεργασία. Το άρθρο 93 της ιδρυτικής συνθήκης της ΕΟΚ και το άρθρο 201 της ιδρυτικής συνθήκης της ΕΧΡΑΤΟΜ προβλέπουν ότι "οι κοινότητες πρέπει να εγκαθιδρύσουν μια κλειστή συνεργασία με τον Οργανισμό Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης, οι λεπτομέρειες ορίζονται έπειτα από κοινή συμφωνία".

Η Ευρωπαϊκή Κοινότητα επίσης, αντιπροσωπεύεται στις επιτροπές οι οποίες έθεσαν τα θεμέλια για τη δημιουργία του ΟΟΣΑ.

Μεταβατικά μέτρα για συνεργασία και αμοιβαίες επαφές υιοθετήθηκαν τον Ιούλιο του 1959 αν και δεν είχε

συνταχθεί καμμιά επίσημη συμφωνία.

Αυτά τα μέτρα προέβλεπαν για την Ευρωπαϊκή Κοινότητα την αντιπροσώπευση της στις συναντήσεις του Συμβουλίου της Εκτελεστικής Επιτροπής και σε άλλα επιμέρους σώματα του ΟΟΣΑ.

Η Κοινότητα συμμετέχει στις εργασίες του οργανισμού σύμφωνα με το Συμπληρωματικό Πρωτόκολλο Νο Ι της ιδρυτικής συνθήκης του ΟΟΣΑ, αλλά δε συνεισφέρει στο προϋπολογισμό. Αυτό το πρωτόκολλο δεν παρέχει πλήρες καθεστώς συμμετοχής στην Κοινότητα.

Το Συμπληρωματικό Πρωτόκολλο Νο Ι της Συνθήκης συμφωνεί στο ότι η αντιπροσώπευση της Κοινότητας στον ΟΟΣΑ πρέπει να καλύπτεται από τους στοιχειώδεις όρους των Κοινοτικών Συνθηκών, που αυτό σημαίνει ότι πρέπει να αναφερθούμε στους εφαρμόσιμους κανόνες της Κοινότητας, στην άσκησή τους από το Συμβούλιο και την Κομισιόν (Επιτροπή), και τη σχετική ισχύ τους στον τομέα των εξωτερικών σχέσεων.

Τα κράτη μέλη της Κοινότητας και η Κομισιόν έχουν την ικανότητα να διατηρούν στενές σχέσεις υπο τη δυναμική και συντονισμένη πολιτική της Κοινότητας. Το Συμπληρωματικό Πρωτόκολλο Νο Ι παρέχει επίσης τη συμμετοχή της Κοινότητας στις εργασίες του ΟΟΣΑ. Το μεγάλο πλεονέκτημα που έχει παρθεί σ' αυτό τον όρο είναι ότι η Κοινότητα ακολουθώντας το παράδειγμα κρατών-μελών της, τοποθέτησε στο Παρίσι μια μόνιμη αντιπροσωπεία της οποια τα μέλη παίρνουν μέρος μαζί με διάφορους άλλους ειδικούς, στις καθημερινές διαδικασίες των επιμέρους σωμάτων του ΟΟΣΑ.

Αυτή η κατάσταση έχει προκαλέσει ένα μέτρο σύγκρισης ανάμεσα στις σχέσεις της Κοινότητας με τον ΟΟΣΑ.

Στις μέρες μας η Κομισιόν συμμετέχει στις εργασίες επιτροπών και ομάδων εργασίας -όπως η Επιτροπή Ανπτυξιακής Βοήθειας, η Επιτροπή Εμπορίου, η Επιτροπή Χάλυβα και τις σχετικές ομάδες εργασίας- πάνω στις ίδιες βάσεις με τους άλλους συμμετέχοντες που είναι κράτη-μέλη του ΟΟΣΑ. Επίσης κατέχει την αντιπροεδρία δύο ομάδων εργασίας πάνω στην πολιτική του ανταγωνισμού.

Αν και το Συμπληρωματικό Πρωτόκολλο Νο I όπως είναι ερμηνευμένο επιτρέπει στην Κοινότητα να παίζει ένα ρόλο στις προετοιμασίες των δραστηριοτήτων του οργανισμού, μόνο τα κράτη-μέλη έχουν το δικαίωμα λήψης αποφάσεων από το χώρο του Συμβουλίου.

Συνεπώς, κατά τη διάρκεια υιοθέτησης των ενεργειών του ΟΟΣΑ η Κοινότητα δεν μπορεί να επιδίεται σε συναντήσεις με το Συμβούλιο σε ζητήματα που αυτή είναι αρμόδια και τα κράτη μέλη της Κοινότητας είναι στην ίδια κατάσταση όσον αφορά ζητήματα που η Κοινότητα είναι αρμόδια. Όταν η Κοινότητα και τα κράτη-μέλη της εμποδίζονται από το να εισέρχονται σε μια δέσμευση η οποία μπορεί να εισαχθεί από άλλα κράτη-μέλη του ΟΟΣΑ μια ανισορροπία επικρατεί ανάμεσα στα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των 24 μελών του οργανισμού.

Ειδικές διαδικασίες έχουν εισαχθεί με σκοπό την επίλυση τέτοιων προβλημάτων. Η Κομισιόν είναι υπεύθυνη για οργανωτικό συντονισμό ανάμεσα στα κράτη-μέλη της,

αποσκοπώντας στην κατάληξη μιας κοινής θέσης. Τέτοιος συντονισμός είναι φυσικά συστηματικός σε αξιολόγηση των ζητημάτων που η Κοινότητα είναι αρμόδια. Οι συναντήσεις συντονισμού διεξάγονται με τη δραστήρια συμμετοχή των κοινοτικών αντιπροσώπων υπό την προεδρία του κράτους-μέλους που τρέχοντας κρατά την Προεδρία του Συμβουλίου. Η προεδρία του Συμβουλίου επίσης συνοδεύεται από το Γενικό Γραμματέα του στις συναντήσεις που διεξάγονται στο Παρίσι. Η Κομισιόν συνήθως υποστηρίζει τις θέσεις που έχουν παρθεί από τα κράτη-μέλη της.

Όποτε ο ΟΟΣΑ απαιτείται να υιοθετήσει μια ενέργεια σε ζητήματα που η Κοινότητα είναι ολικά και μερικά αρμόδια η Προεδρία του Συμβουλίου και της Κομισιόν δηλώνουν ενδιαφέρον γύρω από την Κοινότητα και τα κράτη-μέλη της, σχετικά με το αν οι ενέργειες αυτές θα είναι δεσμευτικές, εφαρμόσιμες και αν θα συμπληρώνουν τις απαραίτητες κοινοτικές διαδικασίες.

Το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο δεν έχει αναμειχθεί ποτέ στις σχέσεις ανάμεσα στον ΟΟΣΑ και την Κοινότητα.

Όμως ο ΟΟΣΑ διατηρεί σχέσεις με τα κοινοβουλευτικά μέλη των κρατών-μελών δια μέσου του κοινοβουλευτικού σώματος του Συμβουλίου της Ευρώπης. Οι σχέσεις με το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο θα πρέπει να θεσμοθετηθούν προκειμένου να καταστήσουν ικανό το κοινόβούλιο στη διεξαγωγή συζητήσεων και στη λήψη αποφάσεων πάνω στις δραστηριότητες του ΟΟΣΑ, στις περιοχές που η Κοινότητα είναι αρμόδια.

Όσον αφορά την προσδοκία για σύσφιξη των σχέσεων ανάμεσα στα δύο μέρη, οι όροι των συμφωνιών που εγκαθιδρύουν τη Συνθήκη ανάμεσα στην Κοινότητα και τον ΟΟΣΑ, φαίνονται επαρκώς διευρημένοι για όσο γίνεται δυνατόν από την Ευρωπαϊκή Κοινότητα, αποδοχής του ΟΟΣΑ, αν και το άρθρο Ι6 της Συνθήκης που καθιερώνει τη συμμετοχή του οργανισμού από τις κυβερνήσεις, που αυτό με άλλα λόγια σημαίνει ότι τα κοινοτικά κράτη-μέλη αντιπροσωπεύονται από τις κυβερνήσεις του. Η αποδοχή της Κοινότητας από τον ΟΟΣΑ θα απαιτήσει δράση από το Συμβούλιο των Υπουργών καθώς είναι υπεύθυνοι για τις συμπεριλαμβανόμενες συμφωνίες, όπως είναι επίσης και η συναίνεση του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου.

Μια άλλη προσέγγιση του προβλήματος είναι αυτή που παρουσιάζεται στο άρθρο 5 της Συνθήκης του ΟΟΣΑ, και εξουσιοδοτεί τον οργανισμό να πράττει συμφωνίες με άλλους διεθνείς οργανισμούς με σκοπό την επιτυχία συγκεκριμένων αντικειμένων.

Μια αναθεώρηση του Συμπληρωματικού Πρωτοκόλλου Νο Ι του 1960 που προσδιορίζει τις σχέσεις ανάμεσα στον ΟΟΣΑ και την Κοινότητα κρίνεται απαραίτητη με σκοπό τη σύσφιξη της σημασίας της Κοινότητας μέσα στον Οργανισμό.

ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Ο σκοπός του ΟΟΣΑ έχει προσδιοριστεί από το Γενικό Γραμματέα του στους ακόλουθους όρους:

" Δεν είμαστε ένας υπερέθνικός οργανισμός, αλλά ένα φόρουμ για συμμετοχή σε συζητήσεις που η κάθε κυβέρ-

νηση-μέλος εκφράζει τις απόψεις της, συγκρίνει τις εμπειρίες της και αποβλέπει στην εγναθλόδρυση κοινών θέσεων".

Δια μέσου της ιστορίας του ο ΟΟΣΑ έχει δώσει μια εκτενή απόδειξη να ενεργεί σα μια συντονιστική δύναμη και τη δυνατότητα του να συσσωματεί καινούργια μέλη.

Η καθιέρωση της κοινής αγοράς θα είναι ένα κάλεσμα για την ισχυροποίηση των σχέσεων ανάμεσα στην Κοινότητα και τον ΟΟΣΑ.

Η Κοινότητα δε θα συνεχίσει να έχει ένα καθεστώς μέσα στον ΟΟΣΑ που θα επιτρέπει στα κράτη-μέλη της να εισέρχονται σε συνεννοήσεις σε ζητήματα που η Κοινότητα είναι αρμόδια.

Μια αλλαγή στο ρόλο της Κοινότητας μέσα στα πλαίσια του ΟΟΣΑ πρέπει να σημαίνει το τέλος της νοοτροπίας για την άρνηση πρόσβασης της Ε.Κ. στις πληροφορίες των δραστηριοτήτων του Οργανισμού, που μέσα σ' αυτόν γίνονται συζητήσεις και υιοθετούνται θέσεις πάνω σε θέματα κοινοτικού ενδιαφέροντος.

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Γιάννης Καρούζος: Οι Εξωτερικές Εμπορικές σχέσεις της ΕΟΚ, ρυθμίσεις εφαρμογής τους στην Ελλάδα.
- Πέτρου Α. Γέμτου: Η οργάνωση των διεθνών οικονομικών σχέσεων.
- Σ. Βαρουξάκη: Διεθνείς Οργανισμοί (τόμος Α)
- EXAMEN DEL' AIDE DE LA COMMUNAUTE ECONOMIQUE EUROPEENE PAR LE COMITE D' AIDE AU DEVELOPPEMENT DE L' OCDE, (Υπηρεσία Εκπρωώπου τύπου Ε.Κ.).
- REUNION MINISTERIELLE DE L' OCDE (COMMUNIQUE FINAL) PARIS, 13 MAI 1987.
- REVIEW OF EEC AID BY THE OECD DEVELOPMENT ASSISTANCE COMITEE: BRUSSELS
- GOLD SIDNEY, THE GATT NEGOTIATIONS, 1973-R'S: A GUIDE TO THE ISSUES, BRITISH- NORTH AMERICAN COMMITTEE, NATIONAL PLANNING ASSOCIATION, WASHINGTON, DC, 1974.
- ΕΟΚ - ΚΟΜΕΚΟΝ
Ε. Τσούκος-Αμπαλογήμος - Χ. Κακοφεγγίτου - Μ. Ασρινάκη - Μ. Καζάς.

